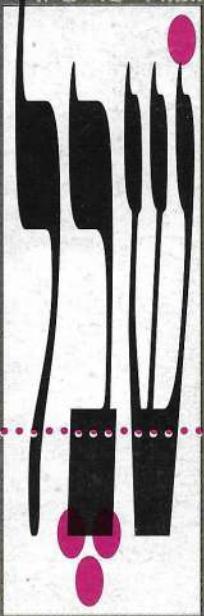

מג'zin הבולאים בישראל

גלוון מס' 24
טבת-שבט תשנ"ג
יעאר-בנורואו 1997
המחר 10 ש"ח

הדוור הזר במושבות הוותיקות
הבול היקר ביותר
עיצוב בולים ומהפכת הדפוס

הנפקות * החלפות * מכתבים * חדשין

לזכרו

פרופ' עמנואל אילן ז"ל

מאה אלוי ובר, נשיא התאחדות בולאי ישראל

**מגzin הבולאים
בישראל**

גיליון מס' 24
יולי-פברואר 97'

בהוצאת התאחדות בולאי ישראל
מנכ"ל: טבי יניב
מען המערכתי: ת"ד 4523, ת"א 61045
טלפון: 03-6295547
E-mail: ipf@netvision.net.il
העורך: שבתאי רביב
עיצוב גרافي: דיאנה כנפו
עיצוב שער: שמחה מנחם
הפקה: מדום הפקות בע"מ
רחוב בן אביגדור 8, ת"א 67218
טלפון: 03-5619777
fax: 03-5622601
מחיר: 10 ש"ח
מנוי שניתי: 60 ש"ח
ניתן לשלם טלפון ברכטיס אשראי)

תוכן	
2	לזכרו של פרופ' עמנואל אילן ז"ל
3	חדשנות דורר ישראל
4	הנקודות חדשות בארץ
6	דורר במושבות בארץ ישראל
8	לנווער
9	בול צחוב ונדר
10	עולם קטן
12	מה חדש
16	עיצוב בולים ומהפיכת הדפוס
18	מבט גlobלי
21	יהודאייה
24	הטסה הצ'כית הראשונה לישראל
25	אמנים שלוחים שלום
26	הנקודות חדשות בחו"ל
31	היעז וביקוש

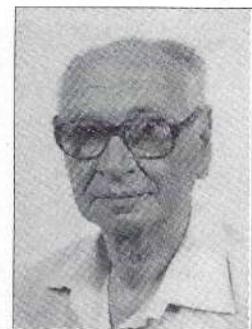
כל הסוף הוא קשה והורגש, לא כל שכן נשאלו נחכו קרוב, חנו לתחביב, חנו בשכונה וחנו המשפחחה. אכן, פרופסור עמנואל אילן אישנו עוד עמן והוא יחשר לנו מאד, שכן שיעם הרגלנו לאאות בו דמות בעלת זכויות "חוויות נטוליה היושאלית והשלמתה. הוא הסב לנו נבוז בכל תה פינטלי, הן באורך והן בשולם הגודל, שם כיהן כושאוט בין-לאומי פעמים ובות.

פרופ' אילן היה לשופט בין-לאומי בספרד, בארגנטינה, נשיא התאחדות בתערוכת **ישראליפל** הישראלית ב-1985-1986, בולאי ישראל באיטליה, בתערוכת **אמריפקס 86** במשר משרד ופעיל בתערוכות פינלנד וווד. בתערוכת **لومזון 90** היה לו הכבד להיכלל בתצוגת האלופים בboleאות, אותו אגן מכובד ביותר שאך מעתים זוכים להציג בו.

במשך שנים היה חבר הוועדה לתימטיקה של **חפי.ט.** ונחשב למומחה בין-לאומי של התימטיקה. בארץ הדירק את רוב האספנים התימטיים ולא מעתים חבים לו תודה על קידוםם בענף התימטיקה. בשנותיו האחרונות היה פעיל באגודות **אל"ת**.

עמנואל אילן נולד בפולין ב-1915 ובעיל 20 עלה כחלוץ לארץ ישראל. את לימודי הבiology והרפואה סיים באוניברסיטה העברית בירושלים ובגנבה שבשוועיץ. ולסיום, כמה מיליון על עמנואל כדאם: מעולם לא ראייתיו כועס על משחו, תמיד הציע את עזרתו ותרם מזמנו. תלמיד חכם שלא היה בו דבר של דופי.

פרופ' אילן היה מיקרוביולוג ומרצה לרפואה ואין ספק שהמקצוע דחף אותו לנושא הבולאי שאסף – **רפואה בboleאות**. בתחום הנושא **רפואה**, היו לו כמה אוספים, ואת כולם הציג בתערוכות בין-לאומיות זוכה במדליות זהב ברמות שונות. תערוכת **ברזיל 83** הייתה בשביב פרופ' אילן מיפה בעל ממשמעות. בתערוכה זו, שנערכה בבירה ברזיליה, זכה לראשונה במדליה זהב גדולה, בתערוכת **טמבל' 83-1983** היה פרופ' אילן שופט מתלמיד ומיד אחראית נקבע

יהי זכרו ברוך!

- 24.12.96 -
60 שנה לשנת ייסוד יחידת הנטחנות
ולגיון הארצי
ל מושתרים
ה מנדט
הבריטי.

60 שנה ליום חנוך הנטחנות
ו אלכסנדר גראם בל.
ALEXANDER GRAHAM BELL
REHOVOT, 13.2.1996

- 13.2.96 -
הונג-קונג 97
- תומאס אדיסון
ו אלכסנדר גראם בל.
גרהם בל
(חותמת יום
חובות אדריאן דילן)
ר אשון
(להופעה)

- 26.12.96 -
60 שנה
لتזמורת
הפילהרמוני
 הישראלית

13.2.96
תלבושים של
עדות יהודית
(חותמת יום
ר אשון
(להופעה))

- 31.12.96 -
18 שנים
לארייל.

- 6.1.97 -
חנוכת קו
הטעופה
עמאן-חיפה-
עמאן.

- 15.12.96 -
שנה 30
להתיישבות
בחולות
ה תחתונה
נפלה טעות
ו מופיעה
השנה 1396
כעבור זמן
קצר והחלפה
החולות
השגוייה
בחותמת
הנכונה
(העלינה)

75 - 9.1.97
שנה
לאינסולין

- 18.12.96 -
שנה לבית
החולן ושם
בלינסון
למרכז
הרפואי על
שם רבין.

- 9-10.12.96 -
הכנס השני
של אספני
טלרכט
בישראל.

- 10.12.96 -
שנה 60
ליישובי חומה
ומגדל.

- 12.12.96 -
השנתית
למעפילי
הספינה
סלבדור.

- 13.2.96 -
שנה 450
להולדתו של
סררוואנטס
(חותמת יום
ר אשון
(להופעה))

תיקון טעות:

בשביל 23, בעמ' 3, נפלה טעות וציריך
להיות כמפורט: 60 שנה לאגודה בולאי
חיפה.

**בול 450 שנה
לסרואנטס (3.00 ש"ח)**

לאלבום צופו דפי הסבר בעברית ובאנגלית. במקביל, תימשך מכירתם של האלבומים השנתיים 1994 ו-1995 עד לגמר מעטפת היום הראשון המלאי, או עד להודעה חדשה, הכל לפי התאריך המוקדם יותר. ב-31.1.97 נפסקה מכירתו של אלבום 1993 בסניפי הדואר.

בוליים חדשים פברואר

1997

ב-13.2.97 הופיעו פרטיים בולאים חדשים.

דף זיכרון שהוצע בשיתוף הוועד למען יוניס"ן, 11-2 בדצמבר 1996.

קונטראס

* יונפק קונטראס המכיל 20 בולי רמבה (עריך סופי 1.10 ש"ח) במחair 22 ש"ח.

בולי ספורט – מן המניין

- * רכיבה (1.10 ש"ח).
- * קשתות (5.00 ש"ח).
- * מעטפת היום הראשון הנושאת את שני בולי הסידרה (6.90 ש"ח).

1

2

מצבת המהרא"ל בבית הקברות היהודי העתיק בפראג. בbole מס' 2 – תמונה בית הכנסת היהודי העתיק אלטשול בפראג.

אלבומים שנתיים

לאחרונה הוחל בהפקתו של אלבום הבולים השנתי החדש – 1996, אשר מכיל את בולי ישראל וגילוונות הזיכרון שהונפק במשך שנת 1996. מחירו של האלבום החדש קהלה הרחוב הוא 95.00 ש"ח. הכricaה של האלבום הינה בצבע ירוק זית והיא מציגה את נופה של ירושלים.

צמדים הפוכים

קונטרס בולי הרכיבה יודפס בגילוין צמדים הפוכים, הכולל 40 בולים ב-4 שורות (44 ש"ח). (ראה תמונה)

דף בולים – פברואר 1997, כולל את בולי ההפעה, גיליונית הזיכרון ועלוניום (21.50 ש"ח).

דף פולס – פברואר 1997, כולל את המרכיבים שבדפי הבולים, ובנוספה, את מעטפות היום הראשון של הבולים והגיליונית (42 ש"ח).

תוויות תעモלה ישראל 98

8 תוויות תעומלה ב-2 גilioנות (4 מהן מופיעות על שער גilioון זה של שבל) הונפקו לקרה תערכות הבולים העולמית **ישראל 98**, שתתקיים בת"א ביום 21-23 במאי 1998. כל מי ששילם מנוי שנתי עברו שבל קיבל גilioונית אחת יחד עם הגilioון הקרוב של הביטאון.

- * ביום 13.2.97 הוחל במכירתה של **דף בולים ודף פולס לחודש פברואר** 1997, אשר כלל פריטים בולאיים שיונפקו בתאריך זה. הדפי מסומנת בטבעת החודש **פברואר 1997**.
- * **דף בולים ודף פולס לחודשים** אפריל, יוני, ספטמבר ודצמבר 1996, יימכרו עד להודעה חדשה.
- * ביום 31.1.97 הופסקה מכירתה של **דף בולים ודף פולס פברואר 1996**.

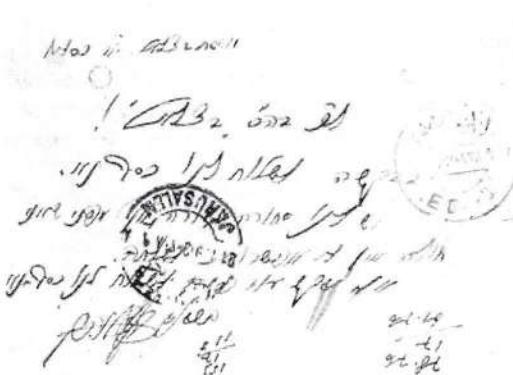
היה ביפנו, הקים שני סניפים, בפתח-תקוה ובראשון לציון, יעקב גדליה הוא שהקים את הסניף בראשל"ץ וניהלו במשך שנים רבות. בשתי מושבים אלה ובחדירה, הונפקו בולים מקומיים שהיו בשימוש תקופה קצרה. עד היום נותר מספר מצומצם של מעטפות הנושאות

לוליה דומה, של אותו מועד ונמען, והתאריך הוא 1.11.1914 ב.ב-30
בנוסף אותה שנה נגמרו כל סניפי הדואר הרים עם פרוץ מלחמת
העולם הראשונה. כולם נותרו 4 דוגמאות של דברי דואר שנשלחו
מדואו שטוח התורכו.

11.11.1911 - גליה שנשלחה מירושלים לבן ציון בן-אהרון
במושבה בצלאל. הגליה שנשלחה ברכבת לפו, שעברה בלבד, ושם
נסקרה הגליה לסניף הדואר המקומי.

21.11.1912 - מכתב מהמתיישב בן אהרון לנמען בירושלים.

שירות הדואר של המושבות היהודיות בארץ ישראל

מאת צבי אלכסנדר

ישראל, שקרו על אדמות
שנרכשו מיד הערבים,
המתיישבים מתמכו בידי תנועת
חובבי ציון ברוסיה ואחר כך גם
בידי הברון אדמונד רוטשילד,
שנטל על עצמו את עיקר
מעמסת התמיימה הכספית
והמקצועית, בעיקר בנושא
החקלאות. הברון הקים מערכת
של אנשי מקצוע שביעורתם
הובאו זני גידול חדשים, בעיקר
של גפנים ושופר יבולם.

בצד מערכת הדואר התרבותית
הရשמית בארץ ישראל,
פעלו חמישה מערכות דואר
פרודות, בתקופה שלפני
מלחמת העולם הראשונה
(1914-1918).

אללה היו שירות הדואר של
אוסטריה, צרפת, גרמניה,
רוסיה, ויטליה, שפעלו
בערים הגדולות, נאבקו זה
בזה, וכולם ביחד נגד
ה דואר התרבותי.

המתיישבים היהודיים
השתדלו לשימוש
בשירות הדואר הרשמי
בלבד הנושאים את החותמת דואר מדיה POSTE CATRA.

ה דואר האוסטרי. אלא שדבריו
ה דואר לא חולקו לנמענים,
והתוישבים היו נאלצים לכתת
רגליםם למשרד הדואר בעיר
הסמכה ולברור אם הגיע עבורים
דבר דואר, לעיתים עשה זאת
עבורים פקיד במשורה חילנית.
שירות הדואר האוסטרי, שמוכרו

עד לשנת 1880, היה היישוב היהודי בארץ
ישראל חרוץ בערים ירושלים, צפת, טבריה
וחברון. רוב היהודים היו דתיים ועסקו
בלימוד תורה ותפילה. לפרטם, קיבלו
תרומות מקהילות יהודיות באיזופה. בשנת
1900 היו בארץ 55 אלף יהודים, מתוכם 35
אלף בירושלים.

גליה שנשלחה ב-3.3.1914 מגדרה, באמצעות הדואר האוסטרי
ביפו, קליפורניה. החזב שמנה עם 10 מתישבי גדרה הראשונים והגולה
הכתובת היה. החזב שמנה עם 10 מתישבי גדרה הראשונים והגולה
שלחה לבנו, עמרם, הסטודנט הארץ-ישראל הרראשון שנסע ללימוד
קללאות באוניברסיטת ברקלוי, בסן-פרנסיסקו. נותרו 10 דברי דואר
בלבד הנושאים את החותמת דואר מדיה POSTE CATRA.

בשנות ה-80 למאה ה-19 החלו מגיעים
לאرض ישראל עולים שונים באופיים
ובתפישתם מלאה של אנשי "הישוב
הישן". אלה היו אנשי העלייה הראשונה
שעליהם מניעים אידיאליים לחלוין
- הרצון לגואל את ארץ הקודש ולבуд
את אדמתה. אנשי העלייה הוו ייסדו את
המושבות החקלאיות הראשונות בארץ

דוואר אלה היו פטורים מתחлом ולייטים החתמו בידי מנהל הדואר האוסטרי.

12.11.1910 – מעתפה לוינה, באמצעות הדואר האוסטרי, וعليה בפה. מדבקת **חוור** והובקה על החותמת המודפסת האוסטרית. 5 עיתורים בול מוקומי (**פתח הקהן**) ו-2 בולי **קיל**, חתוםים בחותמת מקומית עם סמל מגן-דוד.

על מספר לא גדול של מעטפות, בדואר שבין המושבות, נמצאו עיתורים שונים עם שם המושבה באותיות עבריות.

הונגו בול מוקומי (**פתח הקהן**) ו-2 בולי **קיל**, חתוםים בחותמת מקומית עם סמל מגן-דוד.

בראשית המאה בראשון לציון ובפתח תקווה ואחרי

1910 גם בכמה מושבות אחרות. מעט מאוד מעיתורים אלה נמצאו על דברי דואר שנשלחו בדואר הטורקי. יתכן שהשלטון הטורקי לא התנגד לנוהג זה ולכן תמורה הדבר מדוע היו עיתורים אלה בשימוש כה נדיר. לא

מצאי תשובה לשאלת זו.

19.9.1909 – מעתפה מפתח תקווה ליפו, שנשלחה בדואר האוסטרי, עם בול מוקומי בלבד, ככלומר שהוא על ידי הדואר לא תשלום.

המושבה גדרה, שהוקמה בקרבת הכפר הערבי קטרה, מדורות לרחובות, נוסדה ב-1884 על ידי חלוצי **בליעז** – "בית יעקב לכוכו ונלכה".

זו הייתה קבוצה של יהודים אידיאליים אשר נוסדה ב-1882 כדי להקים בארץ מושבה

חקלאית. שנתיים עברו במקוה-ישראל ולאחר מכן עלו לגדרה, שם גרו הדואר הרשמי נמחקה המלה **ירושלים** ובמקום נכתב **יפן**. ולחילה במערה עד שבנו את בתיהם.

המשך בಗילוון הבא

7.10.1913 – גלויה מהירה לראשונה לראשון באמצעות הדואר האוסטרי בפה. מדבקת **חוור** והובקה על החותמת המודפסת האוסטרית. 5 עיתורים בול מוקומי (**פתח הקהן**) ו-2 בולי **קיל**, חתוםים בחותמת מקומית עם סמל מגן-דוד.

9.5.1913 – גלויה דואר ממטללה, שנשלחה בדואר מארץ עיון למושבה סג'רה, נצרת, פלשתינה. מעלה מופיע השם **נצרת** בעברית (נצרת), החותמת **מושלה עמק יזרעאל** מופיעה למטה זו הדוגמא היחידה הידועה של דואר זה.

גדרה – קטרה

המושבה גדרה, שהוקמה בקרבת הכפר הערבי קטרה, מדורות לרחובות, נוסדה ב-1884 על ידי חלוצי **בליעז** – "בית יעקב לכוכו ונלכה".

זו הייתה קבוצה של יהודים אידיאליים אשר נוסדה ב-1882 כדי להקים בארץ מושבה

חקלאית. שנתיים עברו במקוה-ישראל ולאחר מכן עלו לגדרה, שם גרו הדואר הרשמי נמחקה המלה **ירושלים** ובמקום נכתב **יפן**. ולחילה במערה עד שבנו את בתיהם.

בולים אלה.

אגב, בראשון לציון פועל גם סניף דואר משרד הדואר האוסטרי ביפו שמש תחנת מின' לדואר בין המושבות. דברי

8.10.1903 – מטuffman דואר רשות לגטניה החותמה בחותמת בערבית שפירושה **ראשון לציון – דרכך דואר אוסטריה**. במדבקת הדואר הרשמי נמחקה המלה **ירושלים** ובמקום נכתב **יפן**.

ולאחר מכן עלו לגדרה, שם גרו בתחילה במערה עד שבנו את בתיהם.

המיירוץ לחלל

המיירוץ לחלל בשנות השישים עוזר התעניניות חסרת תקדים בקרבו הצבור הרחב. לצד ההישגים הטכנולוגיים והמדעיים ומעבר להתרוגשות שגורמה מהחשבה על מרחבי היקום הנפתחים בפני האדם, עדשה לבחן יוקרתו הלאומית של ארצות הברית. האם יצליחו לגבור על הירבה הגדולה – ברית המועצת? אין זה פלא, אם

כך, שבולים חגיגיים הונפקו על ידי הדואר האמריקני לצוין כל פרייצת דרך מדעית בתחום החלל. הדואר הקפיד אמנים שלא לצוין את שם של האסטרונאוטים ולא להאות את פניהם, ואולם בסופו של דבר, אין כלל ספק מיהו האדם שבתווך חליפת החלל. בשנת 1967 הונפק צמד בולים

בחלל, 1967, היגרים

המראת את האדם הראשון על האסטרונאוטו הירח

מרחף בחלל לצדיה של החלילית ג'מיini.4. בשנת 1969 הונצח ניל ארמסטרונג כשהוא יורד בסולם מרכיב הנחיתה של החלילית אפולו 11 והופך בכך לאדם הראשון על הירח.

שאלה לקורא הצער

ארצאות הברית אינה המדינה היחידה האוסרת להפיק בולים לבוגדי אישים בעודם בחיים. כזה הוא המצב גם בבריטניה (למעט בני משפחת המלוכה), בישראל ובמדינות רבות נוספות. עם זאת, גם בריטניה וגם בישראל הופיעו בולים המציגים אנשים שעדין חיים. האם בולים אלה מוכרים לך? קוראי שובל מזומנים לשולח את תשובותיהם למיערכך וכן להציג מקרים נוספים שבהם הופיעו אישים על בולים בניגוד לחוק, או לכלי ההנפקה. בין הפורטטים יוגלו 3 פרסים: אטלאס בעלי העולמות בהוצאה כרטא, 500 בולים שונים וסדרן בולים. □

בפריס היה זה אכן וכ/apps לעומת הערכה לה זכה בשובו לארצות-הברית. לנדרוג הפוליטיקאים שיחרו לפיתוחו, אין עיתון שלא פירסם את סיפור מסעו ובמועדוני ריקודים בכל רחבי ארצות הברית ורקדו כולם לצלילי המנגינה החדשה קפיצוו של לינדי. לנוכח הפופולריות לה זה שדרוג, החליט גם הדואר, להנפיק בול חדש אשר עליו הופיע, בצד תמונה מוטוס של

לינדרוג וזה של סט לואיס, שם שמו המפורסם של הטיס. בשנת 1977, חמישים שנים מאוחר יותר, הנפיק הדואר בול נוסף לצוין שנת הובילamus על מעבר לאוקיינוס האטלנטי. מרובה האירוניה, דוקא על בול זה לא מופיע שמו של לינדרוג, למרות שנפטר בשנת 1974 ולא הייתה עוד כל מנעה חוקית לכך.

המשלחת של ברד

בשנת 1933 היה האדמירול ריצ'רד ברד אדם מפורסם מאד. את פרסומו רכש בסידרה של מסעות מחקר מדעיים לאיזורי הקטבים. ברד זכה ב-1926 להיות האדם הראשון שהחלף בטיסה מעל הקוטב הצפוני, ובשנת 1929, בעומדו בראש משלחת גודלה לחקר אנטארטיקה, היה גם הראשון שטס מעל הקוטב הדרומי. על רקע נסיוונו העשיר הוצע לברד בשנת 1933 לעמוד בראש משלחת מחקר שתיקרא על שמו. הייתה זו המשלחת המדעית הגדולה ביותר שעסקה בחקר אנטארטיקה עד לאוטו זמן, יציאתה לוותה בפרסום רחב היקף ובהתעניניות רבה מצד הציבור. גם הדואר

מצא לנכון לכבד, בשנת 1933, את המשלחת על ידי הפנקט בול דואר הנושא את שם המשלחת ומילא את שמו של העומד בראשה. המשלחת של 1933 הייתה הראשונה בסידורה של שלוש משלחות שכונו משלחות

ברד. השתתמים הנוספות התקיימו בשנים 1939 ו-1946. ברד עצמו עמד גם בראש המשלחת האמריקנית לאנטארטיקה ב-1955, במסגרת הכנות לשנה הגיאופיזיקלית הבינלאומית.

בולים - בחייהם או במתות

מאט משה רימר

בשנת 1886 התקבלה בקונגרס ארצות-הברית הצעת חוק לפיה לא יוכל אדם, בגיןו בחיים, להיות מונצח על בול או על שטר כסף. למעשה, הכללים הנהוגים בשירות הדואר האמריקני מחייבים יותר וקובעים, כי אין לכבד את הנפטר בbole לזכרו אלא אם מלאו לפחות עשר שנים למוותו. נשיאי ארצות הברית לשעבר זוכים להקללה בכך שניתן להנצח את דמותם על בול אמריקני כבר בחולף שנה אחת בלבד ממועד פטירתם.

קפיצתו של לינדי

למרות כללים אלה, הנשمرים בדרך כלל בקדנסות רבה, היו בעבר מספר מקרים שבהם הוקדש בול אמריקני לאדם הטיס בחיים. הראשון שזכה בכך היה הטיס צ'רלס לנדרוג. בשנת 1926, הוכרז בארצות הברית פרס בסך 25,000 דולר לטייס

הראשון שיטס מעבר לאוקיינוס האטלנטי ללא חניה, מניו-יורק לפריס. לנדרוג, שהישמש אז טיס בשירות דואר האוור, החל לגייס כספים לבניית מטוס מיוחד צבאי כנפי.

בימים 21-20 במאי 1927 טס לנדרוג במטוס טיסת לינדרוג. זה מניו-יורק לפריס בזמן של 33 וחצי שעות. ההתקהבות הרבה שבחה התקבל לנדרוג עם נחיתתו

1977, יובל לנדרוג

סיפורו של בול שוודי שהפך לבול היקר ביותר

זהוב ונדייר

יוק".
לייטנשטיין שילם לנער באקמן 7 כתרים שודדים עבור הבול הנדר. זמן קצר לאחר מכן ערך לכיטנשטיין העורכה וקבע מחיר של 300 כתרים לבול הנדר.
ב-1957 עלה המחיר ל-5,000 ליש"ט וכן עלה המחיר מעיסקה לעיסקה ממשנה לשנה.
מי שהטיל ספק לראשונה באמיותה הבול היה דוקא מזיאן הבולאות השודדי, שסירב לרכוש אותו, שמא יש כאן זוף.

הספקות נמשכים

מומחים שמניה המזיאן קבעו שיש חשש לזוף וכי השגיאה שנעשתה בהדפסת הבול, אם בכלל הוא אמיתי, הייתה במזיד. גם בפרסומים מקצועיים נוספים הובילו מומחים אחדים ספקות באשר לאמתות הבול וכי כל הסיפור עם הנער שמכר את הבול אינו אלא סיפור ותו לא. הוויכוח בין מצדדי הבול ומטיילים הספק התלהת והתבטא בפרסומים ובשירורים במשך מספר שנים.
המצדדים הוכיחו כי הצלב הצהוב שmorphיע בבול הנדר, זהה לחלוטין לצבע הצלב שבו השתמשו להדפסת בולים בעלי ערך גבוה יותר, כולל 8 SKILLING-BANCO.

כן הוכח כי הבול הנדר הודפס על אותו נייר כמו שאר הבולאים של אותה סידרה (צבע י록). ובינתיים, הספקות ממשיכים לכרסם בבל המומחים והבול – מחירו מאמר וhole. □

ביום שישי, 9 בנובמבר 1996, נמכר במכירה פומבית בציריך, בול שוודי נדייר, במחירים של 2.26 מילון דולר. בכך הפך לבול היקר ביותר בעולם. מדובר בבול שוודי שהונפק בשנת 1857 ואשר הודפס בטנות בגוון זהוב במקום יוק. האמת היא שהגון המדויק שבו הודפס הבול הוא DULL-ORANGE-YELLOW.

המיוחד בבול זה הוא ההיסטוריה המפותלת שלו, עד שהפך בשנים האחרונות נושא לוויוכו באשר לאמיותו.

הטעות בצבע

סיפורו של הבול מתחילה – 1885, כאשר נמכר על ידי תלמיד בית ספר להינרייד לייטנשטיין, סוחר בולים בשטוקהולם. מאז עבר הבול מספר ידיים. כשהתעווררו ספיקות לגבי אמיתותו, נבדק הבול בשנת 1992 על ידי הברון אריך ליהוהופוד מלונדון, מומחה לבולים שוודים. הלה קבע שהבול אמיתי וכי נדרותו נובעת מטעות בצבע בעת הדפסה.
הוא הודפס בטנות באותו צבע של בולי 8 SKILLING BANCO. עקב ערבות שגוי של גלוופת הצבע.

ושוב המשיך הבול לעבר מיד ליד, שככל עיסקה המחיר עולה. ב-9 בספטמבר 1931 הגיע הבול אף לדיוני הערכאה המשפטית. אותו תלמיד בי"ס, שמכר את הבול בפעם הראשונה ב-1885, ועתה היה כבר ס"ל (מייל') בצבע השודדי, ושמו ג'ורג' וילhelm באקמן, ביקש באמצעות עוז"ד להציג בבית המשפט באשר לאמתות הבול.

הבול הנדר

שוודים ישנים SKILLING-BANCO. ב-1857, ביקר אצל סבתו והוא מצאה בין חפציה כמה מעתופות ועליהן בולים ישנים, ביניהם רק בול יחיד SKILLING-BANCO .3. כשהציג את הבול לכיטנשטיין הגיב הלה בהתרgestות: "זה צהוב במקום

בintéרים, 15 גליונות של 100 בולים מקוריים נשלחו בטעות לשני סניפי דואר ו-1,000 בולים נוספים, רובם לבנק באוקלנד, שהשתמש בהם לשלוח הודעות לקוחותיו. אחד מהם, מיהר ורכש מספר בולים ואת היתר הוציא הבנק למכירה, לאחר שגילה, במאוחר, איזו מציאות נפלת בידו. התמורה מזיאונית. מכאן האמונה שיום יגיע, וכל אספן עם גישה לאינטרנט יוכל לגלו, הועברה לבית חולים לילדים באוקלנד. לפחות מבחן זו "AMILIA" הבול השוגן את יудו כפי שנדפס עליו – "בריאות הילד".

שיין גינס לבול שוואייצרי

בשבל 21 פרסمنו ידיעה בדבר "בול אנושי בשווייץ". מוסיף פרטים, אריה לין: "במסגרת היגיון התתערמלות של הפדרציה השוויצרית, הכנין הדואר את הבול הגדול בעולם. 10,000 ספוגטים מילאו איצטדיון ברן וציררו בוגנים (בחולצות צבעים שונים) את צורת האות A במלבן בן 54x48 מ'. הציור של

לצהוך פיתוח הטכנולוגיה משתמשים **יבמ'** בبولים. זהה שיטת חיפוש מידע, המאפשרת למשתמש לבדוק כמוני אדריות של דמיות סבוכות, כדי למצוא בהן קווי דמיון לאובייקט מוגדר מראש. ישומי הטכנולוגיה, כפי שהדברים נראים בשלב זה, הם בתעשייה הטכנית, חישובי נפטר וארכיבאות מזיאונית. מכאן האמונה שיום יגיע, וכל אספן עם גישה לאינטרנט יוכל לגלו, לצלול ולהתמכר כלו להחביבו באמצעות המחשב האישי שלו. כך, למשל, יוכל האספן, חובב הספרות, למצוא את כל הבוליםuai פעם הופקו בנושא כדורי ולצורך העניין – בכל נושא שיעליה על דעתו.

כרגע עובדים מדען **יבמ'** בבריטניה עם אנשי דואר גורנזי בפיתוח הטכנולוגיה, תוק שימוש בبولים.

הטעות הקירה של ניו-זילנד

טעות בהדפסת הבולים בנושא בריאות הילד, על ידי דואר ניו-זילנד, הפכה בולים אלה למוצר נדיר, שאף נמכר במכירה פומבית בסכומים גבושים. הכל החל כשהתברר לאנשי הדואר בניו-זילנד, שבבול המקורי, שבו מופיעות

מיצן הבול המקורי ומשלול הבול המשופע

דמויות של תינוק ודובון, פני התינוק מופנים לצד הלא-נכון והלא-בטוח של מושבו במכונית. הדואר מיהר, הפסיק את ההנפקה, מחק את הדובון ואת המחריר והנפיק בול מתוקן. אולם

היערכות באיצטדיון

הבול המקורי
שישמש דוגמא
לבול האנושי

שובו של מאיות

שם מהמאה ה-19 מופיע שוב על בולים בשנה החדשה – מאיות, המחו הצרפתי באוקינוס היהודי, צפונית מערבית למדガסקר.

החל ב-1 בינואר 1997 חזרו לשימוש באיזה, בולים הנושאים את הכותרת **הרפובליקה הצרפתית מאיות**. אלה היו בשימוש במקביל לבולים הצרפתיים, שהיו בשימוש以来 מאיות מ-1976 ואשר הנפקתם תחילה ב-31 במרץ 1997. מחוץ למאית הנפיק את סידרת בולי הראשונה והיחידה, בשנת 1892.

ב-1912 עברו הבולים הדפס רכב של הגדלת ערך. בין השנים 1914-1976 היה האי מאיות כפוף מינהלית למדガסקר. ב-1975 הצביעה אוכלוסיית האי בעד הפיכתו למחוז צרפתי, אולם עד אשר הונางו במקום בולים צרפתיים ב-1976, נהגו להשתמש בבול קומורו וריאוני.

לבודח מחדש ההנפקה העצמאית של בולים הוקם במאית שירות בולאי.

יבמ' מגשימה חלום לאספנאים

לא רחוק היום, ובאמצעות האינטרנט ניתן היה להגיע לבסיס נתונים מרכזי, שיכיל את כל עיצובי הבוליםuai פעם הופקו בעולם. על הגשמת חלום זה שוקדת חברת **יבמ'**, בפיתוח טכנולוגיה חדשה שקרויה QVIC - Query By Image Content תוכן חזותי. מעין שאלתה באמצעות תוכן חזותי.

רובר במדינת ניו-יורק, עובד לשעבר של חברת BANKNOTE CORPORATION OF AMERICA והאשימוו בגניבת רכוש ממשלתי. רובי היה אחראי על אחת ממכוונות החיתוך בחברה, שהיתה אמורה להציג את שם הנשייה באדום על גבי הבוליים המודפסים.

התובע של מחוז דרום ניו-יורק טען, כי לו היו הבוליים המהופכים נמכרים בטיעות בסניף דואר, כי אז היו בבחינתם בולים נדירים וערכם היה רב. אך לאחר שהם נגנוו מבית הדפוס, הם נחשבו פסולת ואין להם כל ערך אספני. בولي ניקסון יצאו לשוק עוד באפריל 1995, אך רק בראשית 1996 נתרברר, כאמור, כי חסרים הבוליים המהופכים. בינוויים, הספיק רובי למוכר אותם במספר אספני שמכרו אותם הלאה, ומהיר הבולים האלה האמיר. כך למשל, ביוני 1995, מכיר רובי 120 בולים לסוחר, במחair כולל של 60 אלף דולר. מאוחר יותר נודע על בול ייחיד כזה שנמכר במחair של 14,500 דולר.

העונש לו צפוי רובי, אם יימצא חiyב בדיון, הוא 10 שנות מאסר לכל עבירה (הוא ביצע הן גניבה והן העברת רכוש גנוב מדינת ניו-יורק למדינת ניו-ג'רזי, מעשה האסור על פי חוק), וקנס של לפחות רבע מיליון דולר. בינוויים, השוחרר רובי בערות עצמית וממתין למשפטו.

כמוهو ממתינים למשפט כל אותן סוחרים ואספנים ששילמו הון עתק עבור הבוליים. אם יהיה עליהם להחזירם למשרד הדואר, ברור יהיה ששם כספה על קרן הצבי.

לשבחם של מפיקי הקטלוג **סקוט** ייאמר, שהם חשו בדבר מהרגע הראשוני, ובמהדורות 1997 צוין ש"בול מהופך מס' 2955, נמצא עדין בבדיקה העורכים לגבי מקור השגיאה".

פניה בן הורה

FRAUEN IM LAUFGITTER ("נשים בLOOR TINOKOT"). הספר עורך רועש רב ורבים גינוו על הדעות המתקדמות שהופיעו בו. רק ב-1991 הודפס הספר מחדש והפוך לדב-מכר, אולם אירים המיאו אותה לא זכחה לכך. כשהגע העיתון השווייצרי הנ"ל לארע, נדהמו מכיריה של פניה בן יהודה מת"א מהדיימון שבינה לבין איריס פון-רוטן. אומرت פניה בן יהודה: "נדמה לי שהדיימון הוא די משכנע, ואומרים שבמציאות הוא אף רב יותר מאשר בין התמונות. עלי לציין שזאת תסודקת הרגילה ופרט לווזיות הצילים, לא עשית שום מאמץ להידמות לתמונה שבבול".

בול מן המניין ללא ערך (בעור תעריך לאומי "A"). ב-22 ביוני 96', החל בשעה 13:00, החלו הספורטאים נערכים למיציע. הליקופטר עבר ממעל כמה פעים ובשעה 14:16 סיים לצלם את המראה המרהיב. משעה 18:00 ועד חצות הוכנו הפלטות והפילמים לצורך הדפסת הבול. למשך ב-12:00, יצא הגילון הראשון של הבולים מכלות הדפוס. עד יום א', 23.6.96 בוצאות, הסתיימה הדפסת הבולים. חלוקת הבולים (אריזה ומשלוח לבתי הדואר) נמשכה 4 ימים. ביום ה', 27.6.96, החלה מכירת הבולים בכל בתים הדואר בשוויץ. אכן,quia בכל המובנים.

טעות קרה או רכוש

גנוב

"ניקסון המהופך"

בראשית 1966 נtagלה בארה"ב, כי חסרים 160 בולים בערך 32 סנט עם תמונה של ניקסון, וכי בולים אלה הם פגומים – תמונה ניקסון חזיה ושמו של הנשיא ניקסון המהופך לשüber הדפס בהופך. רק בסוף דצמבר 1996 אסרו השלוונות את קלרנס וברט רובי, תושב העיירה פרל

ביבטאון הבולאות השווייצרי FOCUS ON STAMPS מחודש מרץ 1996, הופיעה דידעה על בול שהונפק לכבוד הבול לזכר של איריס פון-רוטן מאיר, סופרת, משפטנית, אמנית ולוחמת עקשנית למען זכויות האישה, שנפטרה בנסיבות טרagiות בשנת 1990. פון רוטן התפרסמה מאד בשנת 1958, כאשר הופיע ספרה הפמיניסטי

40 דפי מזכרת -

בשנה אחת
מאט אריה לין

שהוקדש לנושא זה והראשון הופיע כבר ב-1988.

* **15.12.96** – לכבוד 30 שנה להתיישבות בגולן הונפק דף מזכרת בולאי. האירוע צוין בחותמת אירוע מיוחדת שהוטבעה בדואר קצרין. בהטבעת החותמת חלה טיעות וחלק הדואר הוחתם בחותמת שגوية של 15.12.1396 (במקום 1996).

* **18.12.96** – דף מזכרת ליום ה-60

לכבוד יובל ליום רביעי ע"ש רבין. הדף בויל בבול יצחק רבין ז"ל.

* **31.12.96** – דף לצוון חגיוגות ה'ח"י' לישוב העירוני אריאל, שמעבר לקו הירוק. המארע צוין בחותמת אירוע

מיוחדת ודף מזכרת חגיגי.

* **26.12.96** – דף מזכרת בולאי חדש, לצוון יובל ה-60 לתזומות הפילהרמוניית הישראלית.

איסוף דפי מזכרת אינו נפוץ ואף לא זכה להכרת המים סדר הבולאי כחומר תצוגה בתערוכות רשמיות. אולם מאחר שמספר המתעניינים בנושא זה גדול והולך נקדים לו מספר שורות ولو רק מחמת העובדה, בשנת 1996 הייתה שנת שיא בהפקת דפי מזכרת, כ-40 במספר,

יותר מאשר בכל שנה אחרת. למורות שלל רוב דפי המזכרת דוחה בגלגולות **שלב** האחוריים, יש מקום לרכז בראשימה אחת את יובל החדשניים האחוריים של שנת 1996:

* **25.11.96** – דף מזכרת במלאת 40 שנה

לאשדוד. המהדורה – 1,010 עותקים

וקימיות 2 החתומות.

* **5.12.96** – דף מיוחד לכבוד כנס הבולאות השנתי בחיפה, בהפקת התאחדות.

* **8.12.96** – דף מזכרת לכבוד תערכות הבולים באשדוד, מטעם הנהלת התערוכה וההתאחדות.

* **8.12.96** – דף נסטאלגי לצוון 60 שנה לאגודת בולאי חיפה, שבו מראה נוף מהיים הים. הדף בויל בטו הבול החדש ממכוונות קלוסנדורף, שהופיע עם נוף חיפה.

* **8.12.96** – דף מטעם עיריית נצרת עילית, במלאות לעיר 40 שנה.

* **10.12.96** – דף מזכרת בולאי לצוון 60 שנה להתיישבות חומה ומגדל. הדף מתאר את היישוב תל-עמל (נייר דוד) שעלה על הקרקע ב-10.12.1936, והיה ראשון היישובים במסגרת חומה ומגדל. בדף מופיעה גם רשימת כל יושבי חומה ומגדל.

* **11.12.96** – דף מזכרת מיוחד ליוונית, מהווה לוועד הישראלי לمعן יוונית, במלאות 50 שנה לקרן האו"ם למען ילדים (1946-1996). זהו דף שני

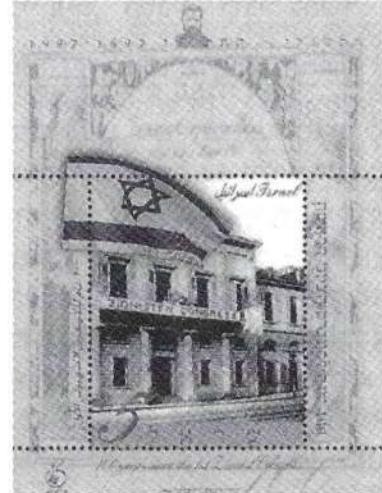

ואלה הזוכים בכנס

יום הבולאות

אנו מבאים בזה את תוצאות משאל הבול היפה לשנת 1996, שנערך בין משתתפי כנס יום הבולאות שהתקיים בחיפה ביום 5 בדצמבר 1996:

1. גליונית זיכרון 100 שנה לكونגרס

2. בול יום הבולאות – **חקר חלל**, עיצוב חיים קיבקוביץ.

3. ביחד: גליונית ציפורים ובול מה

שנה לكونגרס הציוני.

חותמת חיפה לשנת 1996

1. חותמת יום ראשון – **בל חנוכה**.

2. יום פתיחת תערכות הבולים **כל**

סיפור-בול, בת-ים

3. חותמת יום ראשון **מועדדים חתני**.

במתנה"ס אריאל. טקס הפתיחה יהיה ביום א', 20 באפריל 97' בשעה 17:00 וההערכה תהיה פתוחה עד ים ו', 25 באפריל 97' למעט החג עצמו, שחל ביום ג' ט"ו ניסן, 22 באפריל. אספנים המעורננים להציג אוסףיהם בארץ, מוזמנים להתקשר ליו"ר העמותה, מר בני קורן, טל' 03-9366108, רח' מיבצע דני 3, ת"ד 44284, אריאל 2152.

כל מציג יקבל תעודה השתפות. אם יהיו מספיק אספנים המעורננים בתצוגה תחרותית, ניתן יהיה לארגן שיפוט לרמה הארץית, על פי תקנון השיפוט של תערכות בולים ארציות בישראל.

כנס يوم הבולאות נערך בחיפה

עומדים (מימין) מוטי קדרמן – מוציא התאחדות; משה טרי – מנכ"ל דשות הדואר; אריה אלבסקי – נשיא השידות הבולאי; אבי חרובן – מנכ"ל הסוכנות לשיווק החלב בישראל.

מראה כללי של משתתפי כנס יום הבולאות.

עשרות אספנים מרחבי הארץ נאספו ב-5 בדצמבר במזיאון הלאומי למדע בחיפה, לכנס יום הבולאות, בצד העתקת תערכות לבולי היפה והכרזת תוכאות המשאל על הבול היפה והחותמת היפה לשנת 1996, הושמעו בכנס מספר הרצאות מעניינות. בעוד שטייבי יניב דבר על אסתטופילטליה – בולאות החלל – והציג את ההיבטים השונים לעומת בולאות נושאים, הציג אבי

תערוכת הבולים שלנו. התקיימה פגישה תיאום עם הנציגות והוסכם לקיים שיתוף פעולה בפרסום. כמו כן הובטה סיוע בהבאת סוחרי – בולים נוספים מאנגליה.

תערוכת בולים בנ策ת עלית בהשתתפות 4 עירם תאומות

עמותות בולאי נ策ת עליית מרגנטה תערכות בולים לכבוד חגיוגות 40 שנה ליסוד העיר. בתערוכה יטלו חלק גם אספנים מ-4 ערים תאומות של נ策ת עליית:

קלגנפורט – אוסטריה,
סנט אטיאן – צרפת,
לורוקון – גרמניה,
אלבה يولיה – רומניה.

התערוכה תתקיים באולם המוזיאון, בניין העירייה החדש, בימים 17-23 במאי 1997. לכל עיר, כולל העיר המארחת, יוקצו 10 מסגרות נוספות לתצוגות של נושאים רבים ככל האפשר של אספנוי נ策ת עליית ואספנים מיתר העמותות. (אספנים המעורננים להציג אספנים מעוניינים ובibiliography מיוחדת להקל המבקרים אספנים של 15 דף + דף הסבר), יכולים לפנות לממר סימון עמר יו"ר **עמותת בולאי נ策ת עליית**, טל' 06-556306, ת"ד 551, נ策ת עליית 17105. המרגנטים אינם מתחייבים לקבל כל אוסף. התערוכה לא תהיה תחרותית.

בפסח – תערוכת בולים

ארץית בארץ

מועדון בולאי אריאל מארגן בחג הפסח הקרוב תערוכת בולים ארץית, שבה יציגו אספנים מקומיים ואספנים נוספים מכל הארץ. התערוכה תהיה בחסות ראש המועצה המקומית מר רון נחמן, והתאחדות בולאי ישראל, ותיערך

60 מדינות שמיינו קומייסרים לאומיים לתערוכה, כולל מדינות כמו מלזיה, אינדונזיה, זוהוי הצלחה עצומה. בינתיים התחילו להגיע טופסי הרשמה הראשונים, בעקבות משLOW בוליטין מס. 1 והפצתו.

ויאל סלוצקי, הקומיסר הישראלי, ביקש להזכיר שהמועד האחרון להרשמה מתקרב. (ניתן לקבל טפסי רישום אצל יואל סלוצקי, טל' 0605187-03).

הנהלת התערוכה קיימה פגישת עבודה עם לביא בלאו, יו"ר ועדת פרסים ומדליות, לקבעת מדיניות ומטרות. משה רימר סיים את גיבוש המסדרת של תוכנית הפעולות לנוער (הכולל הדרכה ומייחשוב). ועדת הנוער החלה לפעול לימוש התוכנית.

כמו כן התקיימה פגישת עבודה פוריה עם אוורי שליט, יו"ר ועדת הסוחרים. עד כה נרשמו והזמינים דוכנים:

- 15 סוחרים מישראל

- 8 סוחרים מחו"ל

- 10 שירותים בולאים.

יו"ר הוועדה פועל נמרצות להbia סוחרים נוספים לתערוכה ותיעשה פעולות שיוקם ארגנטיבית בתערוכות ובכנסים הקרובים אנגליה, בארה"ב ובריטניה.

כמו כן, יצאה פניה נוספת לשירות הבולאי לנשות ולהbia שירותים בולאים נוספים.

הנציגות של משרד המסחר הבריטי בשירות תקים תערוכה מסחרית בגין התערוכה, שתחפוף את מועד קיומה של

הפתיחה של הי"ר

מדברי רפי נחום, הי"ר העמותה הتل-אביבית לבולאות, באסיפה הכללית ב-6/1/97

לפניהם שנה, אם אתם זוכרים, פתחתי את האסיפה בכמה מילים בהן טענתי, שמצוינו די בייש דבר שככלנו לא יוכל להכחיש ואף הוסיף שאין כאן אף איש שיוכל בנושא עזורה להגשים והתקוונתינו כਮובן למודעותם בנושא שלנו – "הבולאות". שאלתי מהן סיכוייה להישרדות, כי ההתקפות בין אנשים טענית, נעשית היום על ידי מחשבים ואין תמרץ מספק לנוער שנעשה על ידי הנהלת הדואר וביקשתי תשובה לשאלות...

והנה חלפה שנה
ושום דבר לא השתנה
ומעודדונו ברוך השם
עדין איתן ושלם
וכל אותן ימי עבר
ש��עים חיינו עד צוואר
באיסוף, החלפה או קנייה.
ובmphשחה שנייה...
למה לשאול שאלות
שאין עליהם תשובה...

אהל לכם במקומות
בריאות, שמחה ותום,
ושrok תאספו בולים
במשך כל הימים...
ועתה לאבדנו
שיפקה את עינינו
בנושא המצעיב
מה קורא בתקציב?

העמותה בתל-אביב קיימה אסיפה כללית

האסיפה הכללית השנתית של העמותה היל אביבית לבולאות, קיימה ב-6-6 בינויו אסיפה כללית שנתיות.

האסיפה נפתחה בנווכחותם של 34 חברים, המהווים שלישי משך החברים ובמהלכה הצטרפו 10 חברים נוספים. לי"ר ומזכיר האסיפה נבחרו רפי נחום ושמعون קויטנר.

רפי נחום סיכם את פעילות העמותה בשנה החולפת, בציינו שהוחזק משיפור ביתם כלו אשר הכנס את העמותה לגירעון קטן, לא השתנה הרבה ומספר החברים אשר שילמו דמי חבר הוא כ-100.

הוציג הדיו"ח הכספי לשנת 1996 והצעת התקציב לשנת 1997. גבר העמותה, בנתחו את הדיו"ח והגרעון שנוצר, הציע על הגורמים שבעקבותיהם נוצרה החריגת מתקציב, בהם שיפור הבית והתיקרות הארנונה.

לוועוד העמותה נבחרו פה אחד:
הי"ר – רפי נחום
גביזר – שממעון קויטנר
חברים – יואל סלוצקי, יעקב שוהם,
יווחנן מי-רצ, גבי בר חן.

לוועדת הביקורת נבחרו:
רואה חשבון משה שמואלי, מרקו
מרטין.

האסיפה הכללית החליטה, בין השאר:
* להעלות את דמי החבר לשנת 1997 ב-20%, ל-180 ש"ח.

* עולים חדשים לא יחויבו בדיי חבר, בשנה הראשונה לחברותם.

* אורחים ישתתפו בהוצאות העמותה ב-10 ש"ח לכל ביקור במועדון.

* ועד העמותה רשייא, במרקדים חריגים, לקבוע דמי חבר נמוכים מ-180 ש"ח.

* לנומיסטטים, סוחרים ויתר נלוויים בשימוש המועדון, יועלו דמי השתתפות ב-20%.

אירועים באשדוד 40

במסגרת תערוכת אשדוד 40 נערכ במקומות שונים בעיר של חוגי נוער לבולאות, בהשתתפות 100 צעירים מישובים שונים בארץ, מנצחת עילית בעפומ ועד באור שבע בדಡום.

ילד מחוג הנוער במשב מולדת מקבל תעודה
ומדליה מיידי נטי שטרן, הי"ר עמותת הבולאים.
בашדוד (באמצע) וטיבי יניב, מנכ"ל ההתקציות.

הרבנן, מנהל הסוכנות לניצול החיל בישראל, את העניין עמדו – הישגיה של ישראל בתחום חקר החיל וההשלכות שלהם על התקשרות הלוויינית ותחומי מחקר שונים. ד"ר רמי רימן הציג אוסף מרהיב של גלויות נוף חיפה. ד"ר אדי ליבבו דיבר על תולדות הדואר הזר בחיפה בראשית המאה. השלימו את הכנס המעוניין סיור מודרך במוזיאון וארכחות צהריים חגיגית. בירכו את הנאספים משה טרי, מנכ"ל רשות הדואר, וכן בילין – מנהל השירות הבולאי. הכנס אורגן על ידי ההתקציות, בשיתוף עם העמותה בחיפה והשירות הבולאי.

סמכא". צריך להיות כתוב **בנות סמכא**. הפירוש למילה ברות זה נקיות, מהAMILA בורית (סבירן).

אפשרות סולי, גבעתיים

לא להתכתב עם אסיר

אני מאמין הנהנה מהheitון אך רציתי להעיר מהו: אתם מפרסמים פעמי שניות במדור **חיצע ובקוש** אדם שרצו להחליף בולים בשם EDUARDO GONZALEZ, אדם זה הוא אסיר ואני חשב שמשהו צריך להתכתב עם אסיר מארה"ב. **מייקי יהוביין, בת-ים**

שאלת המערכת

בעצם, למה לא? אגב, הנ"ל נכתב על גבי גלויה הנושאת סיסמה התובעת זכויות לאזרוח, לאשה, למיעוטים וכו'.

מנהל השירות הבולאי משיב

מר צוקרמן הנכבד,
למכתבך/global מס' 22:

א. הנושא הועלה במשך השנים האחרונות לגבי חלי מינכן וחלי פועלות טרוור אחרות, כולל של הדרג הפליטי. רצינות ביוטר, כולל של הדרג הפליטי. קיימת החלטה שלא להפנות בין חלים לחלים ולא הונפקו איפוא בולים בנושא זה.

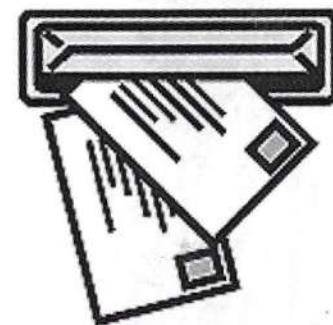
ב. לפי הכללים הקיימים, איןנו מנפיקים חותמות מיוחדות עם דיוקנים ובכל מקרה בוודאי שלא היה עולה על הדעת להנפיק חותמת מיוחדת עם דיוקן של ספורטאי אחד ולא של שאר העשרה.

ג. עם זאת, אנו מצאנו דרך מיוחדת להנחת חלי מינכן: בbold שהונפק ל-100 שנות הוועד האולימפי, מצולמת משלחת ישראל לאולימפיאדת מינכן.

יונן בילין
שירותות הבולאי.

בנות ולא ברות

בגילון מס' 22 נפלה טעות בעמ' 13. בתרגם לנוסח המעודכן לסעיף 3.2 בתקנון הכללי של תערוכות (GREV), נכתב: "... או על ידי רשותות ברות

מחברים לחרבת

גם דפי מזכרת

מאוד נהנית מהחברת האחורה של שבל, על שפע החומר המעניין והאנפורטיבי ומבייע תודתי על המתפלים בהופעתו.

היות ואני, כמו רבים נוספים, כאספני ידיאקה ותימטיקה, האוסף גם דפי מזכרת, אולי כדי היה להוסיף גם מהופיע והמתהדר בנושא זה.

א. שדמון, רמת-גן

תיקון טעות

מרשותת זכי המדליות באיסטנבול 96,
(שובל 23), נשמטו:
דני פישר – מדריך באיסטנבול,
ועמו הסliquה.

למשפ' שליט
המוסים וכوابים בנפול
הנד עומר זיל
שניספה באסון המסוקים

אגודת סוחרי הבולים בישראל

לאורי שליט
יו"ר התאחדות סוחרי הבולים
בישראל
כואים איתך באבלך
על מות הננד
סם"ר עומר שליט זיל
שניספה בתאונת המסוקים
התאחדות בולאי ישראל.

פחות מכך גם על ידי בעלי המקצוע, שלא ספק יעריכו את צירוף האלמנטים הטיפוגרפיים השונים, המהווים את היצירה שבמרכזו הציור ושלכובו מונפק הבול.

להכנות הסידרה נבחרו 3 דמויות (מתוך ספרים וצלומים רבים): **אישה מסלונית, גבר מטורקיסטאן וצעירה**

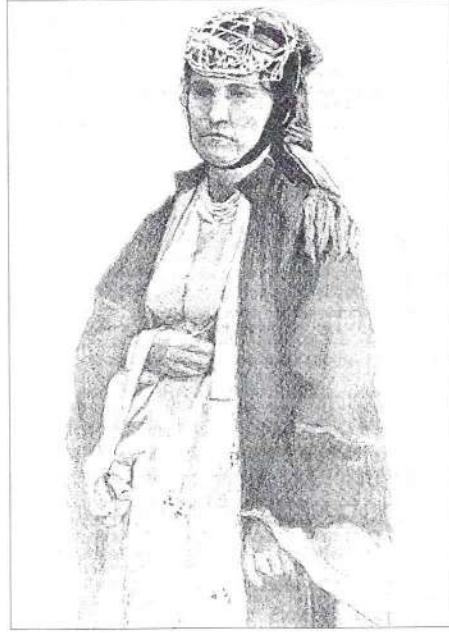
מאתיופיה. דמויות אלה עברו תהליכי של ציור מסורי, הדינו ציור בטכניקות מקובלות וחומריים קונוונציונאליים –

עיצוב בולים

בשימושה של מהפיכת הדפס

מאת אריה לין

האיש שבו מדובר הוא הצייר-המעצב אד ואן אווין, מומוץ הולנדי, שעלה ארצה לפני שנתיים, נשא אישה ילידת הארץ וחיו בקרין שבגולן. שם, ולא רק

שם, מתרכזת פעילותו **הדמיות המצוירות** האמנותית, בעיקר בתחום עיצוב של בולי דואר. הפגישה עם אד ואן אוין התקיימה בסטודיו של מעצב בולים אחר, מוכשר ומודרני גם הוא, יגאל גבאי ואני מודה לו על תרומתו בהדגמת שיטות העבודה השונות במחשב שבסטודיו שלו.

השיחה עם ואן אוין התנהלה, בעיקר לגבי שתי עבודות אחרות שלו והראשונות ב-1997 – סידרתת תלבושות עמים (עדות) שצפויה בקרוב וגילויות הזיכרון בנושא הגניזה הקהירית והמגילות הגנוזות. סידרתת תלבושות תתקבל, בוודאי, בחיבת יתרה, על ידי חובבי הבולים והנוגעים בדבר מבחינת העדות, אבל לא

סקיצת המונען'

מי שראה בפלאון הסלולרי, באינטראקטיב ובקטוטום החמקן, להבדיל, את שייא היפותה הטכנולוגית של העשור האחרון, חיבב להוסיף לאלה כמה פיתוחים חדשים, מעוררי פלאה, ביניהם חידושים הדפוס הממוחשב.

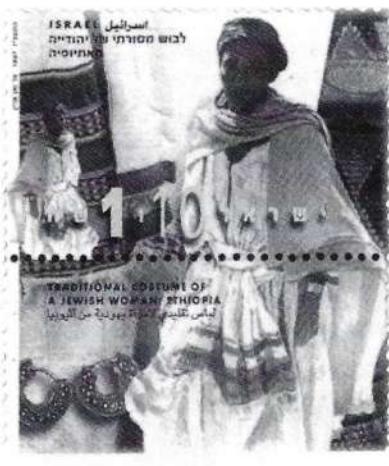
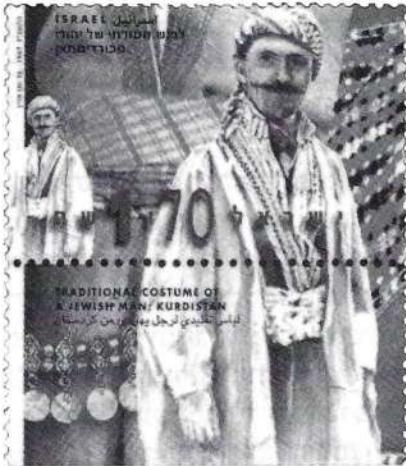
הדפוס, ועמו הגרפיקה הממוחשבת, עברו בעשור האחרון מהפיכה של ממש, שלצעירים של ימינו, שלא התנסו בשיטות הקונוניציאליות, נראית כמעט כדבר טבעי. מי מאייתנו, המבוגרים יותר, לא שמע כיצד ציירו

האמן בסטודיו

והדיוויאו את בולי הדואר העברי, למשל בעיצובם של מלחתת העצמאות ב-1948? והיום, לא עוד שיטת דפוס הבלתי בהדפסת בולים וגם לא הציור המסורתית של סקיצה ראשונה, שנייה וזו שעל פיה מדפיסים. לכן, נפגשנו עם אחד האמנים הבולטים בשנים האחרונות בחידושים בתחום עיצוב הבולים. מאחורי עשרות בולי ישראל שלא מעתים מהם זכו לפרסים ולהוקרה על אופיים המודרני, הרומנטי והיווני. לשם.

היצירה הסופית.

האחרונה היא פרי עיצובם של תלמידי המכילהה). לא יאמן, אך להכנה של שלושת הבולים, ערך ואנו אוין מחקר מكيف ביותר. הוא אסף שפע של צילומים ופרטים פולקלוריים, אותם הפק לסקיצות עם מיני העורות, שבסוף התהליך הפכו לעטומה מושלמת. □

האמן יוצר תמונה מושלמת. לדעת ואנו אוין ניתן היום לנצל את המחשב הרבה יותר מאשר הוא מנצלו, שכן הוא צמוד עדין לאמנות הצרופה של מכחול וצבע. ואנו אוין הוא מורה בב"ס גורן לאמנות העיצוב במיללת עמוק יזרעאל. שם מלמדים, בין השאר, באוניברסיטה למקומות ולדמות. בשלב זה נכנס המחשב, שהנחהית

יעיפרון, צבע וכו'. בשלב זה היה צורך ליצור מונטז מתאים של הציור והאלמנטים הנוספים שנבחרו להופיע בבול. ואנו אוין הקפיד מאד לשימוש במרכבים אופייניים, לרבות טקסטורות מקוריות, לייצור אווירה פולקלוריסטית אופיינית למקום ולדמות. בשלב זה נכנס המחשב, שהנחהית

JUDAICA SALES REG'D

is the largest dealer world-wide specializing in **JUDAICA** stamps, covers, cancellations, cachets, etc. Our clientele is in over 21 countries, and our stock is second to none. We issue a comprehensive pocket-book size list every two years which lists all our stock. Our next list is due out in the summer of 1997. For our current list dated July 1, 1995, please send \$2 to cover postage/handling, and receive a \$2 discount certificate by return mail, applicable against your first order.

NEW ISSUES:

- CANADA** - 100 years of cinema. "Apprenticeship of Duddy Kravitz" by Mordechai Richler. A self-adhesive stamp in a set of 10 on 2 cards in a special folder, with booklet.....**6.55**
- Same on 2 first day covers, difficult to acquire.....**9.75**
- Fanny "Bobby" Rosenfeld, winner of Olympic gold medal, track and field at Amsterdam in 1928. Single stamp.....**0.65**
- Same stamp on FDC, only available as set of 5.....**3.75**
- URUGUAY** - Yitzhak Rabin on souvenir sheet.....**4.00**
- Same on First day Cover.....**5.25**
- ARGENTINA** - Jerusalem 3000, 2 values.....**3.60**
- Same on First day Cover.....**4.95**
- ARGENTINA** - 100 years Cinema sheetlet of 6, first stamp Potemkin: by Sergei Eisenstein. Hard to get sheet.....**10.80**
- Same on First day Cover - Very rare, few available.....**11.95**
- ROMANIA** - Romania-Israel Philatelic Exhibition, s/s of 3 with Reuven Rubin.....**2.00**
- Same on First day Cover.....**3.75**

RISHON LE-ZION ARMOURED CAR STAMP

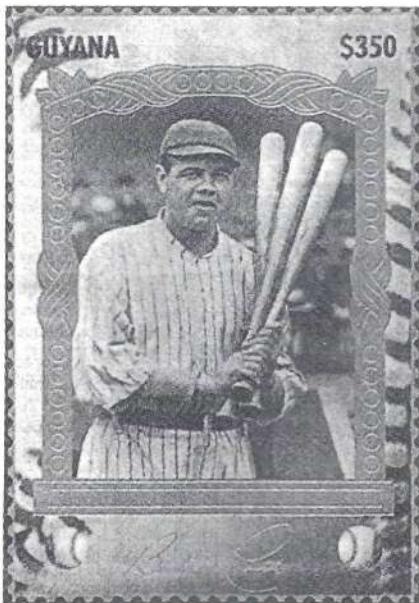
We are disposing of 2 major collections of the Rishon Le-Zion stamp. Over 300 covers, singles and multiples available. No auction fees or commissions. Send \$2 for comprehensive list, refundable with any order.

Ordering Instructions:

- All prices are in US Funds.
- Minimum overseas orders \$ 20. Minimum postage \$ 4
- AMEX, VISA, MASTERCARD accepted. No personal cheques please.
- Registration/Insurance is \$5.60. If not taken, we are not responsible for any postal losses.
- Due to prohibitive postal costs, **NO RETURNS** are accepted except for damaged items.

JUDAICA SALES REG'D

P.O.B. 55 - St. Martin,
Laval, Quebec, Canada, H7V 3P4
Tel: (514) 687-0632 Fax: (514) 687-3143

מדבקה עם דמותו של שחקן הביסבול ביב רות, מוניה עם 497 הבולים והגל"ים שהנפיקה גואהנה ב-1995.

ב-1995, בפעם השנייה ברציפות, הפסה גויאנה את המוקם הראשון במספר הנפקות - 497, מתוך 12,010 בולים וגילויונות זיכרון. את המידע פרסם Michel Rundschau LINN'S STAMP NEWS מחודש ב-1997. והוא צוטט בפראר 1997.

המג'ין הגרמני, המפרסם סיכומי שנתיים של הנפקות חדשות זה עשרים שנה, אסף את המידע מ-264 רשותות. מתברר, כי בעוד שמספר הבולים בסך

בולאים/דוarians ולנושאים נספחים לבולאות.

* **שירות** - בהיות סניפי הדואר בתא מכירה קמעוניים של בולים ומוצרים דוarians אחרים, יוענקו פרסים לאלה מביניהם המצטיינים בשירות ציבור האספניים.

הקרן הפיליטלית הבריטית תעניק פרסים שנתיים בעיקר لأنשיים שיגלו מחויבות לפיתוח ולעידוד של האספנות. השפיטה תיעשה על ידי גוף מרכזי אחד שייצגו בו גם ציבור האספניים.

הקרן תעניק פרסים בשלושה תחומיים:

* **UTHODOT NOUR** - אנשים שיצטיינו בהקנית ערכי האספנות לקבוצות נוער, על ידי ארגון חוגים, עובדה בתבי ספר, במועדונים, בתנועות נוער וכו'.

* **ASPONOT NOUR** - אספנים צעירים שיגלו יוזמה הן לגבי אוסףיהם שליהם והן בעידוד אספנות אצל זולתם.

* **FRSOMIM BCKTB** - עבודות חדשות, או רבייזה של עבודות קודמות, הן בצורת מאמריים והן בצורת ספרים, בין אם פורסמו באורח פרטיו ובן אם בדי ארגונים בולאים, או גורמים מסחריים.

הפרטים שיוענקו על ידי ארגון סוחרי הבולים בריטניה יתמקדו, בדרך הטבע, בהיבטים המסחריים של הענף ויענקו

פרסי הצלינות בעסקים, לעידוד התושייה והיזומה בסחר הבולאות.

מסיכומי '96'

אנו נמצאים כבר בראשיתה של 1997, אבל רק לאחרונה פורסמו סיכומי ההנפקות של המדינות השונות לשנת 1995. לגבי סיכום 1996 נctrק קצר להמתין.

פרסי יוקרה חדשים – אנגליה

רשות הדואר המלכותי בבריטניה, בשיתוף עם הקרן הפיליטלית הבריטית, וארגון סוחרי הבולים בבריטניה, הודיעו על הנחגת פרסים חדשים החל ב-1997.

הפרסים, הנקראים The Rowland Hill Awards להיות לסמלי יוקרה בחיי הבולאות הבריטית, כך מאמנים היוזמים.

כבר בינוואר 1997 חולקו הפרסים בפעם הראשונה, מטרה לעודד יצירתיות וחדשנות בתחום איסוף הבולים בתחום. הדואר המלכותי הבריטי רואה, לדבריו, בחסות שהענק לאירועי הפרס החדש, המשך תמיכתו בבולאות. השפיטה והחלטתה לגבי מקבל הפרסים יקבעו הן על ידי חבר שופטים והן כתוצאה ממשאל בקרב הבולאים.

רשות הדואר המלכותי תעניק מדי שנה פרסים ב-4 תחומיים:

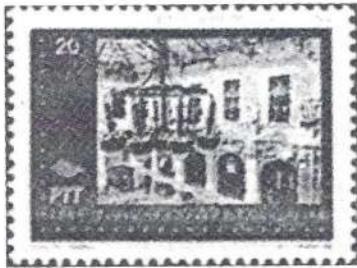
* **UTHODAT** – עיתונאים אשר במאמריהם יארו היבטים שונים בעולם הבולאות בתחום האספנות, בעיקר בקרבת הציבור הרחב.

* **YCIRHOT** – אנשים או ארגונים שיסיפו מימדים חדשים לבולאות, למשל בנושאי הפקות הדפוס, העיצוב, הארזה ועוד.

* **MOZCHIM BOLAIM** – אנשים או ארגונים שיסופו מימדים חדשים לモזרכים

מימן – בול אייוו-ג'ימה נמנה עם 104 הבולים שהנפיקו איי מרשל ב-1995.
משמאל – בול מוריין מונרו

בוסניה והרצגובינה – מדינה חדשה שהצטרפה למוניציפי
הבולטים ב-1995.

המאלייביים – 157
סירה לאונה – 153
גרנדה גראנדינימ – 136
אנטיגואה – ברבדה – 132
אוגנדה – 131
טנזניה – 107
לבסוף יצון, כי 23 מדינות הנפיקו ב-
1995 מעל 100 בולים וגייליאנות זיכרון
חדשם.

הופיע Michel לצפון אפריקה ולמזרחה

לאחרונה הופיע כרך נוסף של הקטלוג העולמי **מיכל**, במתכונת החדש של 12 כרכים. שינויו המחיר העיקריים הם בפרק מצרים (עלויות של כ-80 אחוז) וקניה (הכפלות מחירים רבים, בעיקר בבולי שנות 80–80). בולים מארצות שונות הנושאים את סמל הקן העולמית להגנה על בעלי חיים (WWF) עלוי אפילו פי חמישה. מבואו לקטלוג מסבירה המערכת, כי החלטה שלא לקטalg את בולי מערב-סהרה, שהיא טריטוריה כבושה על ידי מרוקו. בולים של מערב סהרה אינם יכולים איפוא לשמש לדזואר. כמו כן, מלחמת האזרחים הנמשכת זה 6 שנים בסומליה, אינה מאפשרת שימוש דואר בבולים הנושאים את שם סומליה. לכן, גם הנפקות מתוקפה זאת אין מקוטלות. אגב מלחמות, המצב ברואנדה ובבורונדי הביא לכך שהחל מ-1993 לא הונפקו שמות דואר חדשים. עותק הקטלוג נמצא בספריית ההסתדרות לעיון בלבד ואינו ניתן להשאלה.

הנפקות. ישראל מופיעה אי-שם באמצע, עם 35 הנפקות חדשות. ארה"ב מופיעה במקומות גבוהים, ה-9 במספר, עם 217 הנפקות.

הקטלוג הגרמני הנ"ל אף ערך רשימה של 10 המדינות שהערך הקטלוגי של הנפקותיהן הוא הגבוה ביותר ב-1995 (המחירים הם בדולרים).

גוויאנה – 946

בנין – 513

גמבה – 490

סירה לאונה – 489

גרנדה – 486

ניו זילנד – 469

המאלייביים – 463

סנט וינסנט – גרנדיינימ – 458

הכל עלה, ירד מספר גיליונות הזיכרון לשפל שלא היה כמוות זו במשך שנים. עובדה מעניינת נוספת היא, כי למרות הגידול הכספי בהנפקות ירד ערך בששוואה ל-1994. סך הכל, הערך של כל הנפקות ב-1995 הגיע ל-7,012 דולר.

רבים מבולי ונצואלה ב-1995 הנפקו בגליליות 5 צמדים כל אחד בעיצוב שונה

גרנדה – גרנדיינימ – 410

אנטיגואה וברבדה – 400

אשר לסך כל הערים של הנפקות ב-1995 התמונה די דומה. עשר המדינות ה"יקרות" ביותר (המחירים בדולרים) הן:

גוויאנה – 341

גמבה – 179

סן וינסנט – 158

גרנדה – 157

ואילו סך כל המחיר הקטלוגי לפ

Michel Rundschau ירד ל-\$ 19,746.

מחניות מספר ההנפקות חמיש

המובילות הן:

גוויאנה – 497

סנט וינסנט – 294

סירה לאונה – 272

גמבה – 265

גרנדה – 264

24 המדינות הסגורות את הרשימה (בחן 14 מדינות מלאה) רשמו ב-1995 אפס

בולי הבירה

מכירות פומביות של בולים, מעטפות,
 יודאיקה, מטבעות ושטרות.
 נציגים בעלידים של החברות המובילות
 בעולם לייצור אלבומי ארצות, קטלוגים,
 מיכשור ואביזרים לאספינים,
 DAVO, MICHEL, GIBBONS
 קניה, מכירה, בדיקה והערכת אוסףים.

**

**

מקבילים חומר למכירה הפומבית הבאה.
 מהירון בולי ישראל וטלקרים 1996
 ניתן לקבל תמורה 8 ש"ח בבולי
 דואר תקפים.

**

מען למכתבים: ת.ד. 3769, ירושלים 91036.
 משרד: בן יהודה 23, קומה ב', ירושלים.
 טל' 02-6245623, פקס 02-6234607

ד"ר ואלך מכירות פומביות

Dr. WALLACH PUBLIC AUCTIONS

קנייה, מכירה והערכת בולים מקצועית

בולים, מעטפות, מטבעות, יודאיקה.
 קהיל קונים ומוכרים מחמש יבשות.

קרדייט בינלאומי במכירות
 אוסףים מהנדירים בתחום.

צלצל ונגייע אליו!

דרך יבנה 17, רחובות ת.ד. 1414 ורחובות
 טל' 08-464964, פקס 08-461010, 08-467274.

בולי תל-אביב (י. צחור) בע"מ TEL-AVIV STAMPS. (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה נעל פיר הצעות מודח בכתב
(Mail Auction)

מוקדים, מנדרט, מנהלת העם, דאר עברי
 ישראל, חו"ל, יודאיקה, גלויות, ספרדים
 קטלוג מאoir חינוך

ת.ד. 16218 תל-אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

סופר יהודי – צוין

בפולין

בדואר פולין הופיעה סידרת בולי אגדות ילדים בשם **מצווה לילדיים**. השם בז'כורה הוא פסבדונים של הספר – גליונית זיכרון מיוחדת, שהוקדשה לתערוכת **סינגרור 95** מציגת 3 בולים עם צמחיים מצוינים בברזיל ולצדיהם שם של המגדר היהודי הירושלמי, מרקס.

HANDBOOK OF HOLY LAND PHILATELY

צפת – SAFAD

THE TRANSITION PERIOD FROM THE TERMINATION OF THE BRITISH MANDATE UNTIL THE IMPLEMENTATION OF THE STATE OF ISRAEL POSTAL SERVICE

שער ספאו של בן-דוד

ושירוטי הדואר בתקופה שקדמה להקמת שירותי דואר של מדינת ישראל. בן-דוד מתאר את תהליך הדפסתם של בולי צפת עם הדגמות מצולמות של דואר

וחירום. להזמנת ספרים יש לפנות אל:
A. BEN-DAVID, P.O. BOX 77540
DOWNSVIEW, ONTARIO M3H 6A7
CANADA

בעהדר חותמת, עם פתיחת סניף הדואר בצפת – 4.5.48 המשגרת בלבד וה坦אריך הוסף בחותמת רגילה להטיאורך

ברזיל – רוברטו מרקס

בוטנקיי היהודי בשם רוברטו בורלה מרקס, החזcker לאחדרונה בהנפקה מיוחדת של דואר ברזיל.

גליונית זיכרון מיוחדת, שהוקדשה לתערוכת **סינגרור 95** מציגת 3 בולים עם צמחיים מצוינים בברזיל ולצדיהם שם של המגדר היהודי הירושלמי, מרקס.

מאט

אריה

ליין

מחקר על בולי צפת –

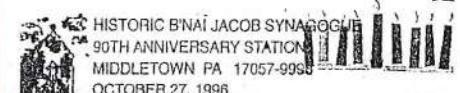
בספר בהוצאת W.P.C

בול צפת ההיסטורי משנת 1948, בתקופת המצור על העיר במלחמת העצמאות, אינו חדל מעוניין את אספני תולדות הדואר בארץ הקודש עד עצם היום הזה.

האיש שהקדיש לבול זה זמן ואמצעיםiali יותר מכל אחר, הוא מיודענו אריה בן-דוד מקנדה, שבמשך שנים חקר, אסף ורשם כל שביב של מידע לשוקן או על הבול ועל התקופה. בימים אלה הופיע, בהוצאה אגדת הגג של אספני ישראל, יודאיקה וארץ הקודש – W.P.C., מחקר מקיף על בולי צפת, פרי מחקרו של אריה בן-דוד. במחקר 8 פרקים עיקריים, עם רקע היסטורי לתקופה, רקע צבאי, על ההגנה וצח"ל בצפת ב-1948. המחקר הופיע ב寵物 ספר עם שפע צילומים של בולים, מכתבים, מסמכים ואפילו דוגמאות של Ziyyofim שנעושו במשך הזמן. המחבר מתאר את תקופה המצור בצפת

ב-27 באוקטובר 1996 הוטבעה בארה"ב חותמת הקשורה בחונכה, נוסף לחותמת הבול המשותף עם ישראל. חותמת זו הוקדשה לבית הכנסת **בני יעקב** במדילטאון פנסילבניה, במלואות לו 90

HANUKKAH USA 32

שנה. בית הכנסת נבנה ב-1906 והיה הראשון באיזור כלו. היהודים הראשונים שהתיפלו בבית הכנסת זה היו בעיקר מיזצאי ליטא. הנהלת בית הכנסת שיזמה את החותמת המיחודת הנפהיקה גם מעתפה מיוחדת ועליה תמונה פנים בית הכנסת.

בליבורנו – חותמת לזכר

גיטו וארשא

דואר איטליה הנפיק חותמת אירופי מיוחדת עם איזכרו של גדרות תיל ומגדל פיקוח, כפי שהיו בגיטאות עיראי אירופה במהלך המלחמות העולמיות. החותמת הוטבעה בעיר ליבורנו ועל גבי

(רפואה); **ג'ים פרנק** (פיזיקה); **גוטסב**

חרץ (פיזיקה) ו**פאול היינה** (ספרות).

זו ההזדמנויות לפ██וק הלכה לגבי מהייבותנו לכלול באוסף סדרות שלמות ולא רק את בול היودאייה. בנושא זה ניטש לעיתים ויכוח בין האספנים.

לפי כללי התצוגה התחורתית, מספיק בבול בודד מהheidורה, או בבול בודד מתוכן גליונית זיכרון, או גילוין חריג. יותר מכך: בתצוגה תימטית, עלול רבי הדיקנאות להלא דלונטיות לנושא, להפחית מרצף פיתוח הנושא. אך כאשר מדובר בערך המשחררי של הגילוין, ברור כי הוצאת הבול הבודד פוגמת בערך זה. הגלויונית שבה מדובר הופעה בסט. וינסנט והוקדשה ל-8 מדענים, מהם רק 2 שייכים ל יודאייה: **פרופסור אלברט איינשטיין** והפיזיקאי היהודי רוסי, **לב למאו** (פרס נובל בתרמודינמיקה). ברור שלא רק אספני בولي פרס נובל יכללו את הגלויונית כולה באוספיםם, ואילו אספני היודאייה צרכיהם להחליט בהתאם למטרתם האישית: תצוגה תחרותית לפי כללים או שמייה על העורך המשחררי.

בית אל באורה"ב

חוותמת בעלת ממשות יהודית הוטבעה ב-15 באוגוסט 1996 ליובל המאה של בית הדואר בעיר האמריקנית בית אל בורומונטו.

השם בלטינית הוא Bethel.

ברק יוסלביץ – בהנפקת פולנית

מפקד היחידה היהודית בצבא פולין, **ברק יוסלביץ**, צוין לאחרונה בהנפקה חגיגית מיוחדת בדורר פולין.

לזכרו של ברק יוסלביץ הוצא דף מזכרת פולני רשמי ועליו תמונה צבעונית מקרבות שבhem השתרף יוסלביץ ומצא את מותו בקרב עם חיילים הונגריים בצבא האוסטרו-הונגרי, ב-1809.

ברק יוסלביץ, נולד בליטה ב-1765, בן

שני בולי המוסיקאים הופיעו במסגרת

שתי הנפקות של 4 בולים כל אחת:

הורולד אלLEN והギ קריםיקט (מלחינים), דורותי פילד וג'וני מרסר (תמלילנים).

כאמור, ההורולד ארLEN הוא מומצא יהודי, נולד בפאלו, עבד בהוליווד וכותב יותר מ-500 שירים. משיריו המפורסמים נזכיר את Stormy Weather.

ברביעייה השניה, שהוקדשה למנצחים של תצורות ג'ז, הופיעו קאנדי בסי, פסנתרן ומנצח תצורות כושי, תומי ג'ימי דורסי, שני אחים שנודעו בשם "הדורסים המדהימים"; גLEN מילר שבין השאר ייסד במלחמת העולם השנייה את תצורת חיל האוויר האמריקני ונעלם ב-1994 במטוס שאבד בתעה הבריטית; ההורולד הרביי הוקדש לקילדנסט היהודי **בני גודמן** (בנימין דויד גודמן). הוא נולד בשיקגו, והיה המוזיקאי הראשון בתחום הג'ז שהופיע באולם קרנגי, בניו-יורק. בני גודמן נודע גם כמנצח לבן ראשון בתצורות ג'ז כושיות. בשנות ה-40 ניגן בקלרינט יצירות קלאסיות של מוצרט, ברטוק ואחרים.

אוספו של בן דוד, שכנהה לא נמצא יותר ברשותו נחשב לטוב ולרחב ביותר

שקיים בנושא בולי צפת בתקופת המצור ב-1948. באוסף, חלקו מוצג בספר, כוללים מכתבים ובולים בכל הוריאציות הקיימות, תוך הבחנה בין הפכים קיימים בנושא זה. בספר 149 עמוד, בשפה האנגלית, עם רשימה גדולה שלביבליוגרפיה.

על בני גודמן וההורולד

אלLEN

דוואר ארה"ב הביא לאלבומי יודאייה לפחות 3 בולים בחודשים האחרונים.

שני בולים הוקדשו למוסיקאים היהודים

בני גודמן וה**הורולד אלLEN** (היימן ארLEN) הופיעו ב-11 בספטמבר 1996 ואילו הבול השליishi הוקדש לשיטוף הפעולה בין ארה"ב לבין ישראל והופיע כידוע לכבוד החנוכה בציור זהה, בשתי

וליחסים בין דתיהם, לקראת הכנסת בדרכן, הוסבר כי בשלושת המפגשים הקודמים הוושם הדגש על היחסים בין הנוצרים ליהודים, אך בגלל המלחמה בבסניה, ועקב מספרם הגדול של סטודנטים ערבים שלומדים בהונגריה והבעיות שהתעוררו עקב זה, הוחלת לתת עדיפות גם לביעות יום שבע החותמות, פרט להחותמת יום הפטיחה ה-29.7.96. בחזרה שהופץ על ידי הנהלת ג'ש ח'ד, מרכז למחקר

שהתקיים בדרכן בין ה-29 ביולי ל-5 באוגוסט 1996: מפגש זה כבר לא התנהל תחת הסיסמא ג'ש ח'ד (HJD) כמו המפגשים שקדמו לו. הדבר ניכר גם בחותמת שפורסמה על ידי אריה לין בשבל מס' 22, ובו אין כבר בחותמת שום זכר למילה גשר.. כך גם לא ביתר שבע החותמות, פרט להחותמת יום הפטיחה ה-29.7.96. בחזרה שהופץ על ידי הנהלת ג'ש ח'ד, מרכז למחקר

לשוחר יהודי ויחד עם אביו ח'י מעסקים שעשו עם בעלי אחזות ואצילים פולנים. מילדותו גילה נטייה לצבאות ועם התבגרותו ה策טרף לגיבור הפולני קושצ'ושקו (1794) והיה קצין בכיר בגליגנות של הנרייך דומברובסקי, על אדמות איטליה. קושצ'ושקו היה זה שהניף את נס המרד של פולין נגד רוסיה. רק יוסלביץ גיס גדור יהודי ונלחם נגד הרוסים, אך הובס בקרב. הוא חזר לפולין, עם ייסוד דוכסות

וארשה, ובחסותו של נפולאון, 1807. שנთים לאחר מכן נפל בקרב לד קווצק. גבורתו מצאה ביטוי בשירה ובספרות לא רק בפולין. במקום המערה החובץ ציון מטעם הממשלה הפולנית שאליו נהגים לעלות לרוגל. דף המזכרת הוחתם בעיר קווצק על גבי בולים מהנפקה עם גיבורים פולניים. אגב, בגב הדף מופיעה ביגרפיה קצרה של יוסלביץ ומוכר מוצאו היהודי, של הגיבור הפולני.

הפתעותיו של יונתן סנאשי

מאת מאיר צוקמן
הכומר יונתן סנאשי אינו מפסיק להפתיענו. ב-31 באוקטובר 1996, בפולונשניק, לכבוד כנס הקלביניסטים, יום שימוש בחותמת אירוז עם משפט בעברית "אליך השם נפשי אשא". לפ███ זה אין שום קשר למקורות שלו. הוא

נקח ממשתנו של הרופטורי החרפטיא ז'אן קלבין (1509-1564) שהיה מושע פ' מראפטור מלטין לוטר. סנאשי תרגם כנראה את הפסוק לעברית. הערת נספהת למפגש הבין-דתי הרביעי

זודיאק סטmps בע"מ ZODIAC STAMPS Ltd.

מכירה פומבית
פאייה / קה
(פאל"ק 26/ה - אביב 1981)

מבחר מכל העולם ומהארץ
כל הנושאים

הסביר הוויסוקה זילטס
אקס אוויא

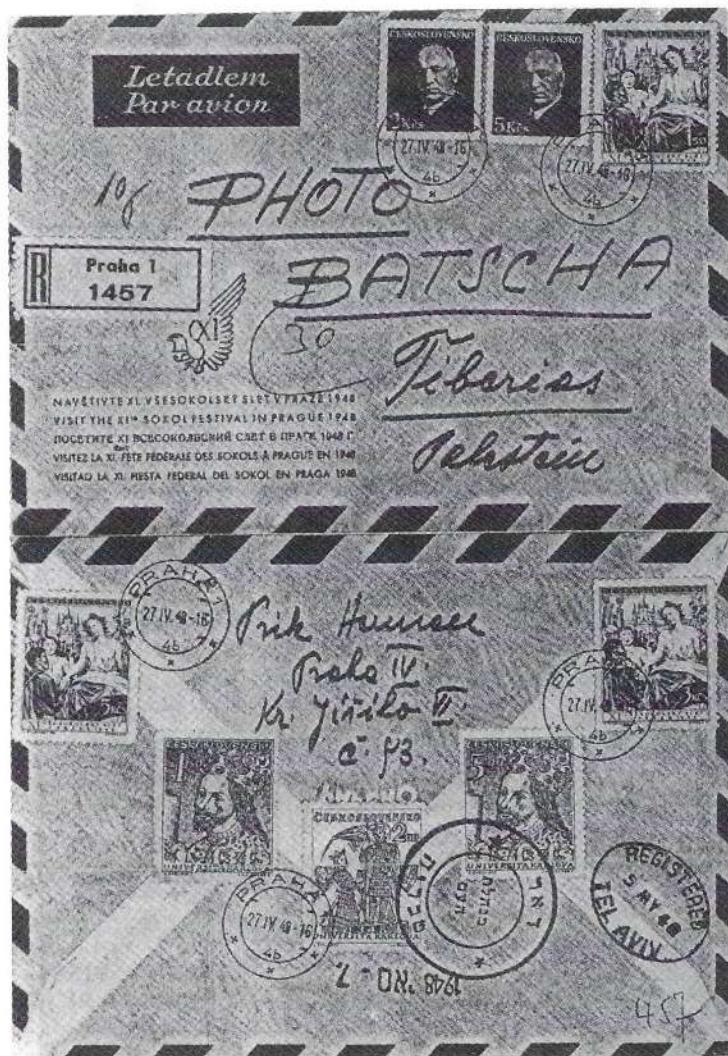
ברוחוב הס 11, תל-אביב

ת.ד. 4895

טל' 03-5284931, פקס 03-6291395

נחתו ליד בית דראס בדורם.
במלואות 50 שנה לטיסת ההיסטורית
הנ"ל, הודיע מר ברנדל, נשיא התאחדות
בולדאי צ'כיה, כי התאחדות הצעה
לדואר הצ'כי להנפיק ב-1998 בול לציון
50 שנה לאירוע. ההנפקה תישא גם את
סמל תערוכת ישראל '98.

סיפור המעשה הזה מופיע בפרק בספר
ISRAEL FOREIGN POSTAL LINKS
מאת חיים שמייר ומרווין זיגל, בהוצאת
האגודה לתולדות הדואר של ארץ-
ישראל. □

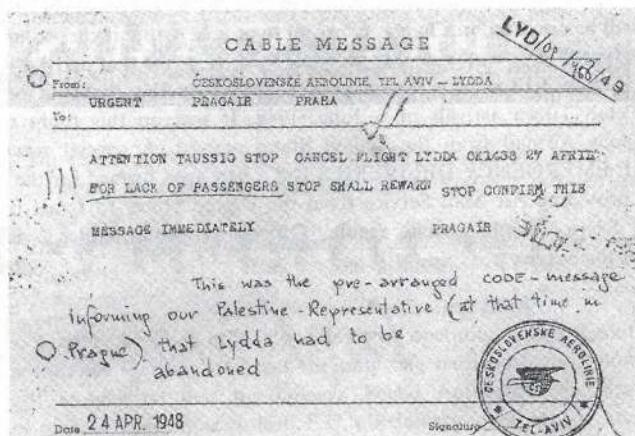
מעפטת דואר אויר וرسום שהגיעה בטיסת הצ'כית הראשונית, שייצאה מפראג
ונועדה ל"פוטו בטשיה" בטבריה, נשאת חותמת מעבר של תל-אביב,
וחותמת דואר של מינהלת העם ב-7 במאי 1948, עם הגעת המעפטה
לייעדה

יופק בול לציון

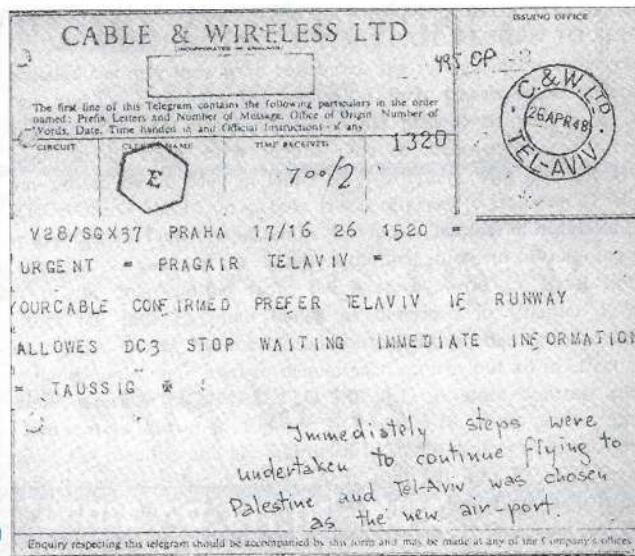
הטיסה העצ'ית הראשונה לישראל ב-1948

שדה דב היה, באותו יום, השדה היחיד
קשר בינלאומי משומש לשדה לדוד היה
עדין בידי העربים. לאחר מ"מ ממושך
אישרו הצ'כים טיסה זו עד ששוכנעו
שהשדה בת"א כשיר לנחיתה. היו כדי
גם הטסות נוספת של כלי נשק ומטוסים
מצ'כיה שהובعرو ידי צה"ל, אך אלה

ב-5 במאי 1948, נחת מטוס של נתיבי
האויר הצ'כים מדגם-3 (דקוטה)
בשדה דב בתל-אביב ובו 19 נוסעים,
מספר שקי דואר וציוויל מלחמה שיצפו לו
בישראל בכלין עניינים. קברניט המטוס,
יאן פרחאל, שירת כת"ם האיש של
צ'רץ'יל במהלך מלחמת העולם השנייה.

مبرק מוצפן שנשלח ב-24 באפריל 1948 מהנתיבות של נתיבי
האויר הצ'כים בתל-אביב למטה החברה בפראג ובו הודעה, כי
נמל התעופה לד אינו בשימוש

مبرק מיום 26 באפריל 1948 ובו אישור לנחיתה המטוס
בשדה דב

הטיפול של כל אמן במעטפה יוצר מעורבות ונגיעה אישית, הן בהקשר שהמעטפה נושא ווון בנתוניה הספציפיים.

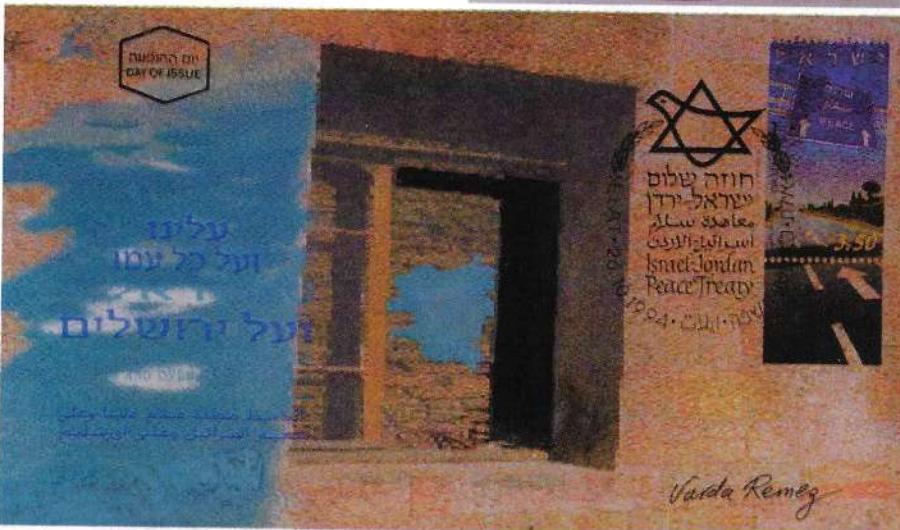
מעוניין לבחון במיוחד את הדרך שבה מתייחס כל אחד אל האלמנטים המופיעים על גבי המעטפה: אל הסמל העתיק של יונה וענף זית, אל קשת המילימ "פורש סוכת שלום" ואל הבול, שעליו כביש הנמשך לאינסוף ותמונה תנועה עם הכתובת "שלום".

מכלול העבודות מציר תמונה מצב רגישה ומורכבת, רבת גוונים ורבת רבדים, המשקפת את המציאות המנטלית, החברתית והפוליטית של ימים אלה. מי שירצה לחוש את דופק החיים בארץ, בנקודת זמן משמעותית

"אמנים שלום"

בחודש ספטמבר 1996 נפתחה במוזיאון הדואר והבובלאות, אשר במוזיאון ארץ ישראל בתל-אביב, התערוכה מציגת יצירות של אמנים על גבי מעטפות ים ראשון שהונפקו לרגל חתימת חוזה השלום עם ירדן ב-24 באוקטובר 1994, על ידי השירות הבולאי. בפרויקט זה נטלו חלק 180 אמנים מהארץ ומהעולם שוויתרו הפעם על בחירה חופשית של מצע ופורמת העבודה והתמודדות על התכתייב החוץ-אמנותי של מעטפת הדואר.

זו, יכול לראות באוסף ובקטלוג הנלווה לתערוכה, מידגם מייצג של קשות התחששות, העמדות והדיעות המלצות את הפרק ההיסטורי שביצומו אנו נמצאים.

רכישת העבודות נעשו על ידי דורון פולק והן מצטרפות לאוסף **אמנות שלום** השיק לדבורה ולד"ר אלי פישר. הפקת התערוכה והעמדתה נעשו על ידי אנשי מוזיאון הדואר והבובלאות. **אמנים שלום** זוכה לתgebויות נלהבות ממבקרים הרבים והיא תינעל ב-15

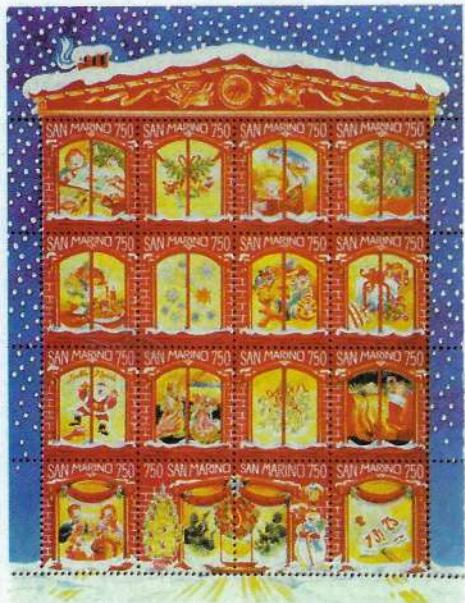
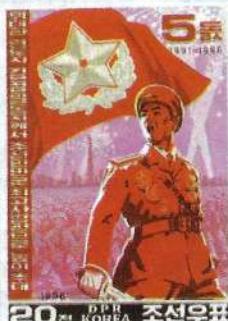
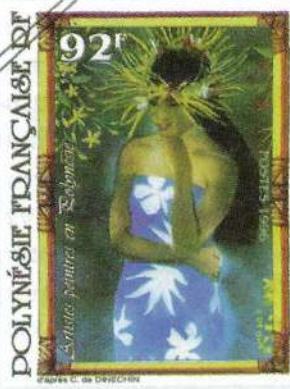
במרכז. 1997 □

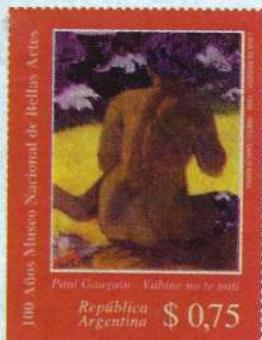

המאלאדיביים	בלגיה
ציורים מהמחזיאון המטרופוליטני לאומנות 4 תתי-גilioן של 8 צמדים).	50 ליווני"ף/סולידריות; חג המולד (תת- גilioן של 9 צמדים)
הרפובליקה החותרכית של צפון פריסיון	בלروس
יום הסביבה העולמי (גלו"ז); משחקי אטלנטה (גלו"ז של 4).	הdfsות רכב (2, סקוט 28 ו-34); סמלי צבא (12); ההסתמעם רוסיה.
וואליס ופוטונגה	ברונוויל
פרחים (2 + זוג צמדים); 100 למשחקים האולימפיים; התערוכה הבולאית; המשינורית צרפת-זוטוב; עצים (2).	50 להולדת סולטן ברוניי (4 + צמודה של 4 צמדים + גלו"ז).
זימבבואה	בריטניה
מראות הארץ (4); גילוף עץ/חיות (6).	חג המולד (1 ללא עיריך + 3); ציורי ברכות חג והדפסה חוזרת של קונטראס עם 10 ללא עיריך).
טונגה	גוויאנה
משחקי אטלנטה (4); הקונגרס הבינלאומי ה-13 לfrica-היסטוריה (זוג צמדים).	אלויס פרשי ב-1956 (תת-גilioן של 6 צמדים).
locsmborg	ג'ורג'יה הדרוםית ואיי סנדביץ'
עצים (6); חג המולד; 700 להולדתו ו-650 לפיטרו של ג'והן העיור, מלך בוהמיה ונסיך locsmborg.	פינגווניים (4).
לייטנשטיין	ג'רזי
75 לחוקה החדשה; 1,000 לאוסטריה; חג הולדת/סמל השליחים (4); אמנות בנסיכות/יוג'ין זוטוב (3).	חג המולד (4).
מדריד	גרמניה
ציורי קדושים פלמיים (5).	סיפוריו חג המולד (תת-גilioן של 12 צמדים).
מייקרונזיה	גרנדה
סמלים (4); מדעי הים/רשומות דיג (שורות של 4 צמדים).	ספינות (2 תתי-גilioן של 6 + גלו"ז). גרנדה - גראנדיניגס
מקאו	ספינות (2 תתי-גilioן של 6 + גלו"ז). האמירות הערבית המאוחדת
שורות למאבק האו"ם בסחר הסמים (שורות צמדים של 3); משחקי אטלנטה (שורות צמדים של 5).	משחקי אטלנטה (4); 21 לארון הנשים (2).
נבייס	האנטילים ההולנדיים
אהובותיו של וולט דיסני (תת-גilioן של 9 צמדים + 2 גלו"ז); 50 ליווני"ף (1 + גלו"ז); 50 לאונסק"ו (3 + גלו"ז); 70 למלכה אליזבת (shore של 3 צמדים + גלו"ז); סין: 96: 100 לאקדמיה האמריקנית לאופטומולוגיה (מחלות עיניים).	ישובי האיים (4).
ニアフオ - OU'OU' NIUAFO	הונגדריה
דוואר האי טין קו (3); הקונגרס הבינלאומי ה-13 לfrica-היסטוריה; פינוי האי טין קו	ספרטאי הונגדריה זוכי המדליות באולימפיאדה (גלו"ז); 30 להיפיכת 1956 (4 + גלו"ז); חג המולד (3); 50 ליווני"ף; 200 להולדת מיקלוש ויסלני.
	הטריטוריה הבריטית של האוקיינוס ההודי
	צבים (4).
	ארמניה
	100 להקמת בסיס הצי פוארו בלגראנו (4)
	אסטוניה
	100 למסילת הברזל צרת-המסילה (3)
	אסנסיון
	חג המולד (5); עצים (4).
	אורוגויניה
	100 להקמת בסיס הצי פוארו בלגראנו (4)
	ארמניה
	פריטו'ן נאנן במלאת 100 שנים למשחתת לקוטב הצפוני; אולימפיאדת השחמט ה-4 + קונטראס כ"א עם 2 צמודות של 4).
	בליז
	מן המניין - חרקים (הdfs חזיר) (12).

קוטטה ריקה	רוטרי בפנמה; 50 ליסוד האו"ם; 100 למוטו של פרידיננד דה לפס (המחנדס הצבאי שփר את תעלת סואץ); נוכחות סיינית בפנמה; 100 להמצאת הדיאלוגיה; 60 להקמת אוניברסיטת פנמה.	(תת-גיליון של 10 צמדים בשתי שורות).
אמיריקה (זוג צמדים).		נפאל
קזחstan		גשר קוגנאלי.
השנה החדשה; יום החלל (3).		סואזילנד
קטאו		אנדרטאות (4).
משחקי אטלנטה (שורות צמדים של 6).		סירה לאונה
קלדוניה החדשה		ציורים במוזיאון המטרופוליטני לאומנות (4).
100 לבוא האינדונזים לקלדוניה; 2 קונטראסים – שחבים וחוי הים; סופרים.		תתי-גיליון של 8 צמדים).
קניה		סישל
משחקי אטלנטה (5); אגדות הצלב האדום (5); האגודה לחירות הבור מזרחה אפריקה (4).		100 למשחקים האולימפיים.
קפריסין		סן מרינו
דת (הפקה משותפת עם רוסיה) (צמודה של 4 צמדים); חג המולד (ציורי הכנסתה על שם הבתולה מסאינו) (3).		50 יווני"ף (2); 50 לאונסק"ו (4).
רומניה		סנט הלנה
יום הבול ברומניה (צמד); צמחייה/עצים (6); 50 יווני"ף (3); ועידת האו"ם הבינלאומית 2; חרוקים/חלק ב' (5); חמיש לארגון חדש של דואר רומניה (2);		קאפקס 96/ תעבורת הדואר (5); חג המולד/ פרחים ומראות המקום (4).
שוודיה		סנט וינסנט – גראנדינגים
צעירים מארבעה דורות (4 צמדים); הצייר אנדרה נמנש (הפקה משותפת עם צמיה ולובקיה).		ריצ'רד פטי אלוף מירוצי הרכב (תת-גיליון של 4 + גל"ז); 25 לצירוף סנדי קופאקס של 6 צמדים; 100 לאלואיס פרסלி (תת-גיליון להיכל התהילה של הביסבול (1 + תת-גיליון של 16 + גל"ז).
שווץ		פולינזיה הצרפתית
הבול החי-ציולם אלף מתעלמים; כרטיסי ברכה – מידבקים (קונטרס של 8); תיבות מגינה (4).		צרקרים; פסטיבל האמנויות הפאסיביות ה-7.
תאיילנד		פורטוגל
ועידת רוטרי אסיה (1 + קונטרס של 5); 50 לאונסק"ו (1 + קונטרס של 5); ברכות לשנה החדשה/פרחי מים (4 + גל"ז); ברוחים (4 + גל"ז); 50 יווני"ף/ציורי ילדים (1 + קונטרס של 5); מרכז הדואר לאקס (2 צמדים).		משחקי אטלנטה (4 + גל"ז); 100 למוטו של הזמר הילרין; 100 לקולנוע (6 + 3 גל"ז); 100 להולדת המשפטן איזדו פרידגאו; סמלים צבאים (6 + 2 גל"ז).
תורכיה		פיג'י
אירופה/ נשים מפורסמות (2); איסטנבול / 96 חוות (4 צמדים); מן המניין – אתה תורכ (2); יום הסביבה העולמי; אליפות אירופה בכדורגל; בנינים מסורתיים (4); בולים (4); משחקים אטלנטה (gel"z). עם 4 צמדים.		chg המולד (4).
תימן		פיליפינים
התערוכה הבולאית האסיאנית ה-9 (gel"z); משחקים אטלנטה (5 + gel"z).		השופט דין פרנציסקו ב. אורטיגז; 100 עצמות הפיליפינים (gel"z של 4); 50 לדיידות עם ארה"ב FIL-AM (2 + gel"z).
פינלנד		פינלנד
		קריקטורות (קונטרס של 8 צמדים); חג המולד (3).
פלאו		פלאו
		מטוסי ביון (תת-גיליון של 12 צמדים + גל"ז).
פונמה		פונמה
		475 לייסוד פנמה הראשונה (4); אמריקה/חיות בסכנת השמדה; הינוקים בפנמה (צמודה של 4 צמדים); 25 לייסוד מועדון הקיוואניס בפנמה; 75 לייסוד מועדון

בולי אדי

א. לופובייז

פתחות: א'-ה' 7-10 שישי 14-10

רחוב אחד העם 38 תל-אביב

טל. 03-560105 (פינת רח' אלנבי 111)

אכינוט

בולים, מדליות, מטבעות ומטבעות

קניה, סכירה והערכה

בן יהודה 55 ת"א,

טל. 03-223905, 03-5220648

ב-אל פילטליק בע"מ

ת.ד. 4349

ילדימס

נא לדרש את אריזות הבולים שלנו.
כמו כן ממשיכים במאפיין להחלפת
בולי ישראל בסדרות בול חוץ

בלמנפלד מרטיין

בולים - מטבעות - שטרות

ARIOPIIM וLOYIIM של בולים

במחירים נוחים

רחוב הרצל 49 - חיפה טל. 04-8623-97

לידראן

מטבעות, בולים, עתיקות וספרים

רחוב בן-יהודה 18, תל-אביב 63802

טל. 03-52533368, 03-6299453, פקס. 03-52533368

שניאור-בולים

סוחר בולי ישראל וחוץ, שירות חדשנות

לפי נושאים ומדיניות, סוכנים לאלבומים

և אפיורי בולאות.

חיפה, יפו 40, טל. 04-512134, פקס. 04-246096

אליק רינר

בולים ומטבעות וטלכרד

קונה ומוכר

רחוב פינסקר 2, ת"א טל'/פקס. 03-6297192, 03-5227922

ת.ד. 4124, מען: 22

קטלוג חינם

בולי גרמניה, אנגליה, שוודיה, צרפת,

ישראל, נושאים יזאקה וועוד.

במכירה פומבית הקרופה

במחירים זולים

אוניברסיטטספס

ת.ד. 03 32120 תל-אביב ס 61320

טל. 5376756

בולי אשדוד

ARIOPIIM בולים ציטכו בע"מ

מכירות בולים מכל העולם

צייטון אפרהם

אשדוד, אודור "א", רח' גלעד 21, טל. 08-553111

מוטי ברש-בולי דיזנגוף

בולים-ישראל וחו"ל - מכירה, קניה, הערכה
מטבעות ומטבעות
אלבומים ואביזרים המבחר הגדול בארץ!
דיזנגוף סנטר ח"א חנות 420,
טל. 03-5715228, פקס. 03-5251552.
טל. 03-5715228, פקס. 03-5251552.

בולי גלעד

בולי ישראל (שנתונים) יבוא אלבומים
בולי חו"ל חתוםים בכתמיות לפי נושאים
ארצאות, בולי חו"ל חדשים בעל' ח"ם,
ארכנות, יודאיקה וכו'.
קונה בולי ישראל חתוםים בכתמיות
רח' אלנבי 76, ת"א, קומה ב', טל. 03-5163871.
טל. 03-5163871, ת"א, קומה ב', טל. 03-5163871.

נצח קטלוג BALE (באנגלית) - PHILEX (בגרמנית)

סוכנות-משנה של הרשות הפלשתינית
PALESTINE AUTHORITY (GAZA-JERICHO)
1996 BALE PALESTINE קטלוג
ה.ש. פילא בע"מ, ת.ד. 4933
ת"א 61040, טל. 03-5177466, פקס. 03-6957652

בולי מוגרב'

סוכנות יבוא אפיורי בולאות
צרור אלבומי מעתפה, בולי ישראל ויזאיקה
כל מה שתקבש מחשכים בבולים
ומעתפות כולל מינ'ם.

בולי אוטונומיה

שעות הפתיחה: 10:00-13:30, 16:00-19:00
בימי שלישי אחרה"צ - סגור
רחוב פינסקר 5, תל-אביב.
טל. 03-5289012, פקס. 03-5251240

בולי רימון

למכירה בולי אנטרכיה, פוקלנד, סאות' ג'ורג'יה,
נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל.
ניתן לנשות הזמנות בדואר.

סוכנות בלעדית לאפיורי בולאות LINDNER
מען 03-5463664, טל. 23274, חנות 03-5287905

התאחדות בולאי ישראל

הספריה הבולאית של ההתאחדות בולאי ישראל
פתוחה לקהל ביום ג' וה בשבועות 03:19-16:00
השאלות ספרי רק לחברי ההתאחדות
ת.ד. 4523 ת"א 61045, טל./פקס. 03-6295547

E-mail: lpf@netvision.net.il

가입 האספנים מוזמן לבקר באתר
האינטרנט החדר
של ההתאחדות בולאי ישראל:
<http://www.israel98.org>
הכל על תערוכת ישראל 98
- חדשות השירות הבולאי
- חידון ידע בולאי

* ללביא בלאו – על תרומותנו.

* * *

לכבוד

חג' ברברה קלין, אשדוד

שלום ובר

הרשי לי, בשמי ובשם כל ילדי חוג **הבולאים** הצעיריים, להודות לך עבורי
האלבום היפה שלשחת עם הבולים,
מתנת-פרס לילדי החוג בכפר עזה, שהצינו
בתערוכת הבולים באשדוד, בחנוכה
תשנ"ג. הילדים מאד שמחו והתרגשו
לקבל את הבולים שהתאימו מאד
לאוסףיהם שלהם. אני מוצא שזו דרך,
אצלית ומרגשת, להניץ את שמו של
lodovik ז"ל, בעל. אני מצרכ' את מכתביו
הילדים אליך וחתימותיהם. תודה למאר נתי
שטיין שדאג להעביר בשמק את האלבום
אלינו.

* בגליון מס' 22 פרסמתם הודעה שלי
וטעיתם במשמעותם: במקומות ת"ד, 2222, פרסמתם
ת"ד 2223. אני מבקש לפרסם הודעה
 נוספת. מציע בולים בנושאים: כדורגל,
ספורט, סוסים, פטריות, פרחים, רכבות,
דת, חיל. כמו כן מציע קטלוג ת"ד
(מערב אירופה). ולדימיר פרלשטיין, ת"ד
2222 עפולה 18100, טל' 06-521729

**מחידון גלעדי לשנת 1997 יצא
ונמצא בספריית ההסתדרות**

* * *

* אספן חומר רקע בולאי מעוניין בחזרוי
דוואר משנות הראשונות. בתמורה מציע
פריטים שונים מהארץ ומהעולם.
נא לשלו החזות ודרישות לפיליפ, ת"ד
.08-8554623, פקס 02060,
אשדוד 77120, פקס 03-6517434

* * *

* Would like to exchange
stamps, mint, used worldwide.
Rozanski Jan, 7 Bar Ilan st.
Holon, 58447, ISRAEL
Tel. 03-6517434

* * *

* Dr. Antonino Zappala, Via Colle
Del Pino, 1, 95126 Catania, ITALY
מבקש לעמדוד בקשר עם אספני דוואר
אוויר ומשחקים אולימפיים.

תעודות שלוחות

* לאה וינר, בשם חוג הבולאות לילד,
במולדת, על תרומות בולים עבור חוגי ילדים
נון-ער בערך.

* לאברהם אופק מתנה על תרומות ספרדים.

* למאר חיים בן-טל מקיבוץ רמת-יונתן
שלוחה תודה על תרומת בולים לנוער

SHOVEL

No. 24

JANUARY-FEBRUARY 97'

Bi-Monthly Organ of the
ISRAEL PHILATELIC FEDERATION
Director General: Tibi Yaniv
Editor: Shabtai Raviv
2. Pinsker str. P.O. BOX 4523
Tel Aviv 61045, Israel
Telefax (972-3) 6295547
E-mail address:
ipf@netvision.net.il
Price: 10 Nis,
Yearly Subscription 60 Nis
Design & Production by
MEDIUM PUBLICATIONS LTD
Tel Aviv, Israel

HIGHLIGHTS

- * STAMP DESIGN &
PRINTING REVOLUTION
- * POSTAL SERVICES OF
JEWISH COLONIES IN THE
HOLY LAND
- * NEW ISSUES

בינתו של יהודה

אננו פותחים בזאת מדור חדש שבו יובאו ידיעות קצרות
הmbוססות על פרטיים מסוימים של יהודה קלין
על תולדות המכתב.

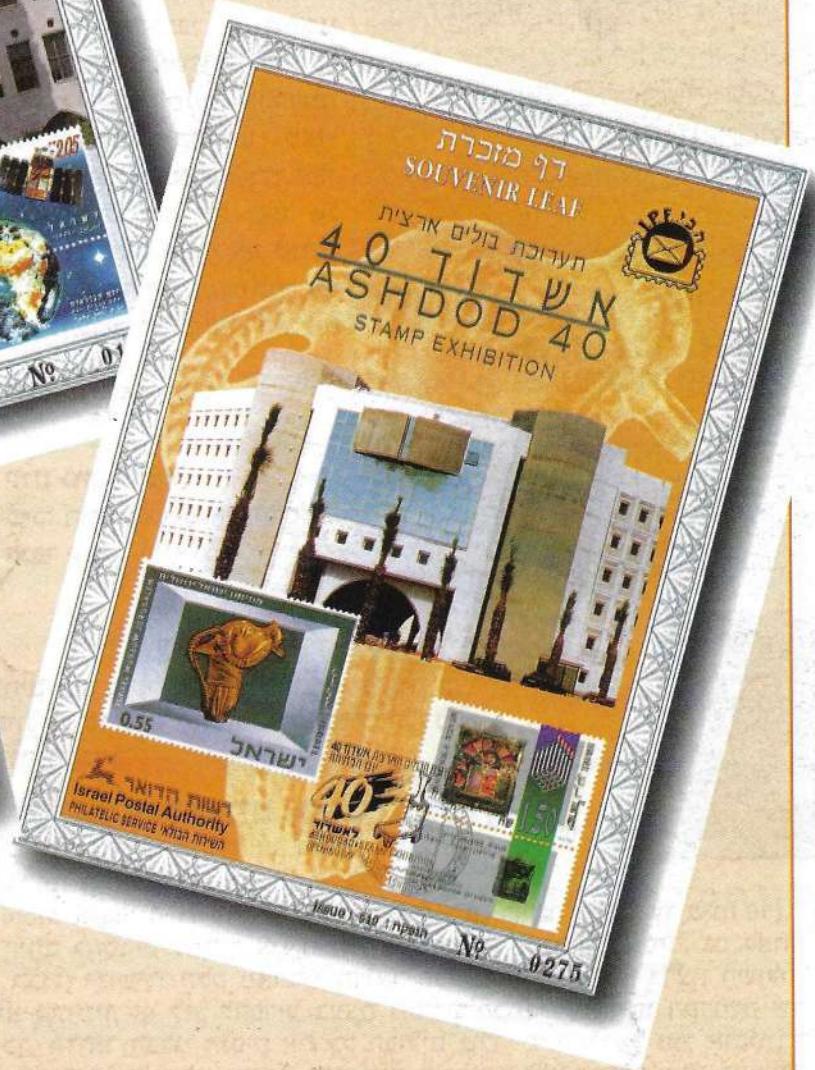
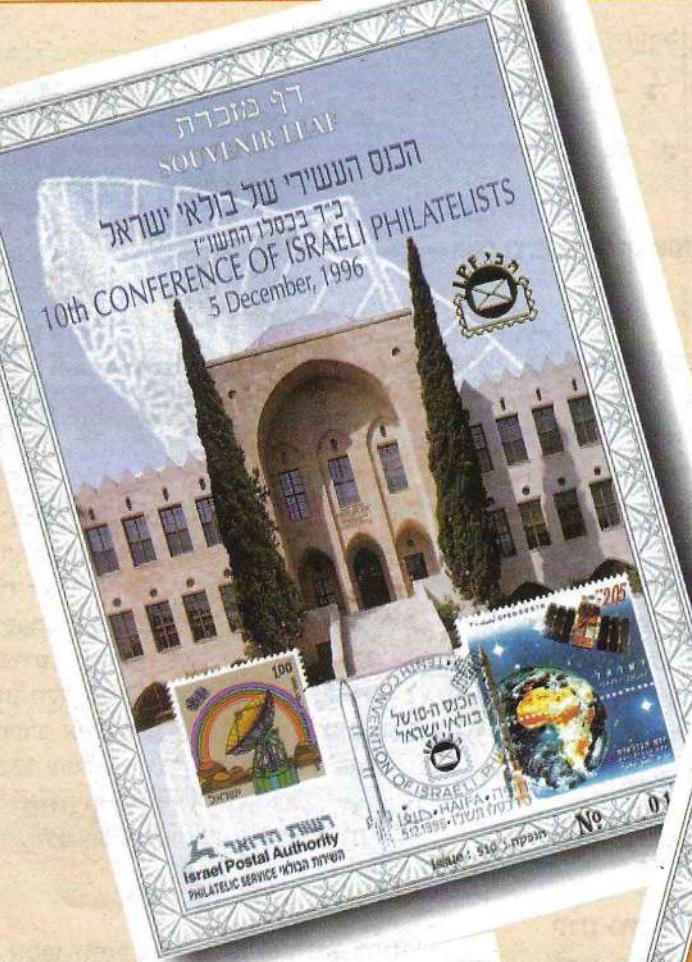
האם למסור מכתבים ביום ראשון?

המעטפה, עליה מסופר במדור זה, נושא חותמת מיוחדת
נוסף לחותמת התאריך (21 בספטמבר 1822) :

נוסף לחותמת התאריך (21 בספטמבר 1822) (למסירה ביום ראשון בבוקר עד שעה 10).
הכוונה הייתה להספיק למסור את הדואר לפני موعد ההליכה לכנסיה. גם לאחר
המצאת הבול, המשיכו חלק מארגוני הדואר הלאומיים להתחשב ברצון השולחן,
האם הוא מעוניין, או לא, להפריע בעצם מסירת מכתבו למנוחתו הקדושה של
הנמען. כך, הדואר הבלגי הנפיק את כל הבולים שלו, מיוני 1893 ועד אוקטובר
1914, יחד עם שובל וועליו טקסט בצרפתית ובפלמית "לא למסור ביום ראשון".
השולח יכול היה לקרוא את השובל ובכך להתר אט מסירת המכתב ביום ראשון.
בבולגריה דאגו דזוקא למנוחת הדורורים. המעוניין שמכתבו ימסר גם בחג או ביום
ראשון, צריך היה להדביק תווית נוספת על מכתבו. ההוראות ממכירת
בול נוסף זה נעשו למימון בתיה החלטה והארחה לעובדי הדואר.

גם בפורטוגל הונפק, ב-1921, בול מיוחד לשימוש שולחן המברקים,
למסירה ביום ראשון או בחג. בול שבתמונה-הכתובה בצרפתית וברמנית.
פירושה "לא למסור ביום א'".

נטהו למכירה

התאחדות בולאי ישראל הכינה לאחרונה 2 דפי מזכרת, האחד - לכבוד הכנס העשירי של בולאי ישראל, שנערך בחיפה ב-5.12.96. והשני - לכבוד תערוכת הבולים הארץית אשדוד 40, שנפתחה ב-8.12.96. לקוראי שבלייתנת האפשרות לרכוש את דפי המזכרת במחair של 30 ש"ח ליחידה, ואת מעטפת אשדוד 40, במחיר של 3 ש"ח.-CN ניתן לרכוש, באמצעות ההתאחדות, גם דף מזכרת לכבוד 6 שנהLEMוזען בולאי חיפה, במחair של 30 ש"ח. התשלום בהמחאת דואר, בהמחאה אישית, או בכרטיס אשראי, בציירוף 5 ש"ח דמי משלוח.

הعن - ההתאחדות בולאי ישראל, תל-אביב ציירוף 6.